

MỠI SỐ
16tr

GIÁ BÁN
7XU

phong

xã-hội và huân chương phụng

hoa

TUAN BAO RA NGAY THU' SAU

TU LUC VAN DOAN
TUAN BAO XA HOI
VAN CHUONG TRAO PHUNG
SO IN NHIEU
NHAT CAC BAO
O TRONG NUOC

SAU TRUYỆN TIÊU SƠN TRẮNG SĨ
SẼ ĐĂNG **SỐNG!** CỦA NHẤT LINH

TỪ NHỎ ĐIÊN LỚN

BẢO TỒN QUỐC TÚY

TRƯỚC kia, duy có nước Tàu với nước ta là hai nước tôn trọng cái văn hiến có từ đời hồng hoang. Đến bây giờ có lẽ chỉ còn một mình nước ta thôi. Chỉ còn một mình nước ta là có lắm nhân tài muốn bảo tồn quốc túy, nghĩa là bảo tồn cho nước say, — hay nước ngủ say cũng được.

Là vì Tàu họ đã bắt đầu tỉnh rồi. Ông-tinh-Vệ tuyên bố rằng: « Nước Tàu mà đến nỗi điêu tàn, thật chỉ vì người Tàu quá tự cao, tự đại, chỉ ngoảnh mặt nhìn về thời oanh liệt cũ. Cây có một nền văn hiến những hơn bốn nghìn năm, Tàu đã bỏ không thâu thái được những sự tiến bộ về đường khoa học và kinh tế của tây phương.

« Năm 1853, lúc tàu chiến các cường quốc vào cửa bể Yokohama, người Nhật sáng suốt trông rõ thấy sự kém hèn của mình, bèn từ đó, ra công theo gót Âu-Mỹ, nên đến nay cũng nghiêm nhiên là một cường quốc. Còn dân Tàu vẫn tự cao, tự đại rằng tây phương chỉ hơn họ về mặt công nghệ, nên mới đến nỗi suy nhược như vậy. Nay chỉ còn có một cách: là bỏ cái tinh tự tôn kia đi mà theo tây phương nỗ lực đổi mới cả toàn quốc».

Ông Trương-giới-Thạch cũng đồng một ý ấy, đương lo chấn hưng nền lý tài của nước Tàu và nâng cao cái mực sinh hoạt của dân Tàu lên.

Theo các nhà muốn bảo tồn cái phao-câu của nước ta, thì bọn Ông, Trương kia thật là đồ vong bản. Sao họ không giữ gìn lấy cái văn hóa thái cổ của họ như người giữ mà tồ, thật là một điều điểm nhục cho nước vậy.

Còn bọn dung hòa chắc cũng hậm hực mà mắng họ rằng sao không đem

văn hóa cũ, văn hóa mới chọn lên làm một thứ sà-lách mà dùng: họ thật chưa biết mùi dầu dấm vậy.

CẤP-TÁO...

BỌN bảo tồn phao-câu không nói làm chi, chứ bọn dung-hòa ở nước ta vẫn được tiếng khen là chín nục như cá kho hay cua om vậy.

— Nay nhé, họ giữ được tinh thần riêng của ta, lại từ tốn thâu thập được tinh hoa của thái tây nữa. Một cái hay là tốt, hai cái hay lại càng tốt chứ sao! Bọn tân tiến cấp-táo theo mới vẫn muốn hoàn toàn theo mới không biết làm cái tinh cộng vậy.

Đã đành rằng người Nhật cấp-táo theo mới vẫn còn tinh thần riêng của họ, còn người Thổ-nhĩ-kỳ cấp-táo theo mới vẫn không hóa ra người Anh hay người Mỹ, nhưng mặc họ chứ. Ta nói truyện nước ta chứ có nói đến Nhật-bản, Thổ-nhĩ-kỳ đâu.

Đã đành rằng dung hòa tất phải chậm, nhưng chậm chạp bao giờ chẳng hơn nhanh. Thí dụ như con rùa đi chậm, con thỏ đi nhanh, có phải con rùa chắc chắn hơn không?

Như vậy, ta còn đợi gì mà không dung hòa nữa. Dung hòa là cái chìa khóa nó mở cho ta cái tủ đựng mấy món tiêu biểu cho sự tiến bộ: sà-lách, hầu lớn và tá pí lù vậy.

NGHỊ VIÊN...

MIỀN Nam là thuộc địa nên có một ông nghị thay mặt ở nghị viện Pháp.

Đã lâu lắm rồi, ông Outrey vẫn được cái hân hạnh ấy. Nhưng nay ông đã già, tự liệu không còn đủ tư cách bênh vực... Bênh vực cho ai? Phải nghịch

ông thì bảo ông bênh vực cho những nhà ngân hàng, còn ông thì ông bảo ông chỉ bênh vực cho dân mà thôi.

Ông Outrey quyết chí về hưu. Nhưng ông tiến dẫn một người, có tài hùng biện là trạng sư Gallet. Chắc ông trạng sư này sẽ tuyên ngôn vì dân miền Nam mà ra tranh cử, chứ không phải là vì mấy nhà ngân hàng kia. Ai nghĩ khác thì phải tội.

Nhưng ông Gallet ra sẽ gặp những tay địch thủ ghê gớm lắm. Một là ông Hennessy một nhà viết báo lợi hại ở Pháp, một người trong đảng Cấp tiến xã hội. Người ta bảo ông ấy giàu có lắm... Người ta lại bảo những nhà giàu bên Pháp hay có tính hiếu danh và thường khi mượn nhà văn-sĩ có tài viết bài đăng báo để ký tên mình chơi.

Hai là ông De Beaumont. Ông này có một cái đặc tài là có ông bố vợ đại phú, và là một nhà quý phái.

Ba ông ra tranh cử đều có thể lực, tiền tài ngang nhau cả. Dân tây miền Nam sẽ được tha hồ mà nghe dit-cua, mà uống sâm banh, được tôn trọng, được tăng bậc lên thành những người có nhiệt huyết, có công tâm... cho đến lúc bảo cử xong. Rồi từ đó trở đi, họ lại như an nam chỉ còn là lũ dân quên, người ta không nhớ tên... mà nghe đâu các ông nghị thông minh có thừa, nhưng hay quên lắm.

Thế....

LẠI sẽ có một vụ thế ở đền Bạch-mã. Nguyên bà Trần-thị-Tựu ở Hà-nội có cho ông Lê-khắc-Thiệu ở Hưng-yên vay một số tiền là hai trăm đồng. Theo lời ông Thiệu, thì hàng tháng ông vẫn trả bà Tựu 6 đồng bạc lãi. Bà Tựu thì nhất quyết bà không hề nhận một đồng lãi nào.

Vì thế nên mới đi thế. Cũng như trước đây ông Phi và ông Viện đã dựa nhau đi thế vậy. Kết quả rồi thế nào thành cũng vật chết tươi... một con gà vô tội.

Ông Phú cho ông Viện vay nặng lãi, Rồi ông ở trước mặt thánh thế độc rắng không nhận đồng xu lãi nào của ông Viện, kết quả: một con gà bị cắt cổ chết tươi. Thánh thiêng thật.

Mấy tháng sau, ông Viện bỗng tìm thấy hai cái giấy biên lai trả tiền lãi hai phần về món tiền 5 nghìn cho vay. Ông bèn đi kiện ông Phú về tội man.

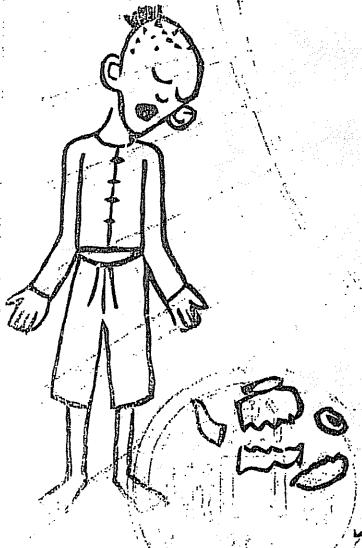
Nhưng nếu ông Phú thế man thật thì thánh đã vật chết tươi rồi còn đâu. Vậy thì hai cái giấy biên lai kia là giả. Nhưng nó lại thật. Vậy làm sao thánh lại không vật? Ý chừng ông thánh quên..

Ông Phú ở giữa tòa, cũng bảo là ông quên... Cũng là một cơ. Có lẽ vì ông ấy quên mà thánh chỉ làm chết có con gà. Thánh thiêng thật.

Thánh đã không phạt những kẻ hay quên, thiết tưởng các tòa án cũng nên theo gương thánh mà xử. Thí dụ như tòa buộc bị cáo nhân vào tội ăn trộm. Nếu bị cáo nhân nói « tôi quên » thì tòa tha là phải.

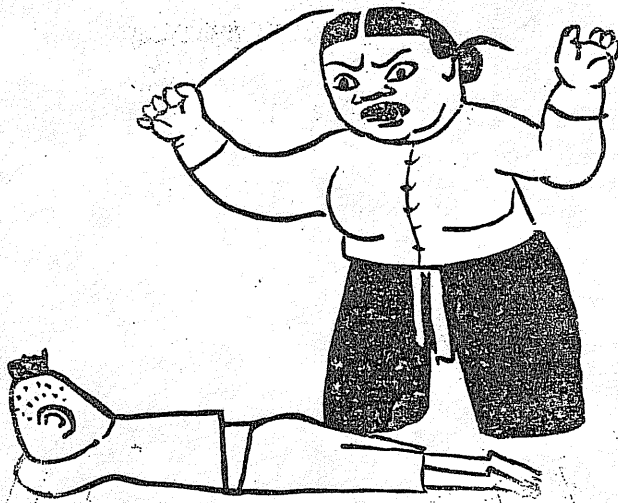
Chỉ sợ rồi hết thấy bị cáo nhân đều bắt chước những người xuống chơi dưới cũi âm, uống thuốc lú hết cả thì những người canh nhà pha hóa ra thất nghiệp mất. Mà bây giờ thất nghiệp đã có nhiều người lắm rồi.

Tu Ly

— Bây giờ bình đã vỡ rồi,

Môn TẬP KIÊU

— Lấy thân mà trả nợ đời cho xong

BỆNH VỤC

ÔNG HUYỆN TẠP HÓA

NGUYỄN HỮU TÚY

NGUỒI TA bây giờ cũng vậy. Người đối với người chỉ hay đổ tội cho nhau. Nói xa rộng ra, thì bên Đông-phu lũ mọi Á-dương lấy sự dã man phình bụng đem ra cho quán Ý bán để để cho nước văn-minh cái tiếng oan là đi cướp đất nước người. Nói gần ngay trước lòng mình, thì nó là cái oạn Thị-kính của ông Nguyễn hữu-Túy

Thần ôi! ông ta làm gì đã nên tội. Ông ta chỉ muốn đồ tri-huyện mà thôi. Cái mục đích cao xa ấy, hi-phải riêng ông đeo đuổi. Chán vạn người thức đêm thức hôm, học như cuộc-kêu để mong đặt lấy cái lý tưởng

HẢI, SÂM KIẾN THẬN HOÀN

Chế toàn bằng Hải cầu thận, sâm cao-ly và các vị thuốc rất tốt, luyện theo một cách riêng, uống ít mà sức bở rất chóng và rất mạnh.

CHUYÊN CHỮA

Dương hư, (liệt dương) phòng sự kém, tinh ít, khí loãng, m ãng tinh, di tinh, hoạt tinh, và đàn bà khí hư, bạch đới, cùng những người lậu kinh niên thành thận suy khí kém, sáng dậy ướt dính ở đầu quy, uống thuốc này sẽ khỏi hẳn, là một phương thuốc hay nhất chữa về thận giá 1\$ 1 hộp

KIM-HƯNG ĐƯỢC PHÒNG

81 — ROUTE DE HUẾ (bên chợ Hôm) HANOI, -- 81

ĐẠI LÝ: Haiphong 62 R. Paul Doumer — Namdinh 225 phố hàng Giấy và 28 R. Chapeaux — Đập-cầu: 12 phố Chính — Sơn-tây: 8 Cửa hậu: — Phủ-lại: hiệu Vĩnh-Thắng — Hongay: 4 Rue Théâtre

PHÒNG KHÁM BỆNH và CHỮA RĂNG Dr HOANG-CO-BINH

DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE DE PARIS

STOMATOLOGISTE

DE L'ÉCOLE FRANÇAISE DE STOMATOLOGIE

Chữa răng, Nhổ răng, Làm răng, Nắn đều lại hàm răng. Giải phẫu về những bệnh ở mồm, Chiếu Rayons X và chữa răng bằng điện.

Giờ khám bệnh:

sáng 9h. đến 12h. — chiều 3h. đến 6h.

chủ nhật 9h. đến 12h.

Crédit Foncier (tung gác thứ nhất)

91 Bd Francis Carnier Hanoi — Tél. 390

CÙNG ÔNG NGUYỄN CÔNG HOAN CỦA KHAI HUNG

Tôi thừa ngay cùng ông rằng tôi không phải là một nhà phê bình. Về tiểu-thuyết thì đừng nói phê-bình nữa; đến ngồi bàn tán xuống với anh em bạn thân, tôi cũng không từng dám khen tác-phẩm này, chê tác-phẩm kia. Là vì tôi cũng viết tiểu thuyết, viết tiểu thuyết như ông, như Nhất Linh, như Lan-khai, như có Đoàn-lâm-Đan, như ông Hồ-biểu-Chánh. Tội lắm kia, mình khen thì anh em cho là khen mát, mà mình chê thì họ lại cho là ghen tị, nhất đối với một tác phẩm đã may mắn được công chúng hoan nghênh.

Cứ kể như thế thì đáng lẽ tôi không nên đã động tới một tác phẩm của ông, nhất là nói đến nó ở trên tờ báo mà tôi đang tiểu thuyết của tôi. Song bài «phản vua» của ông đăng trong Tiểu thuyết số 92 lại liên can đến tôi, nên bắt buộc tôi phải có lời thưa lại cùng ông.

Liên can ở chỗ nào, tôi xin bày tỏ như dưới:

Tôi là một độc-giả của cuốn «Đoạn Tuyệt đã ra đời», cũng như tôi là một độc giả của «Cổ giáo Minh đương ra đời». Cổ nhiên tôi không nói mà cũng không biết nói cuốn nào hay, cuốn nào dở, nhưng đầu sao tôi vẫn là một độc giả có quyền được «ông trọng tự do tư tưởng» như ông khoe khoang trong bài «phản vua» của ông. Thế mà bây giờ tôi bỗng bị ông liệt vào hạng «không biết mình» (mình là tôi) và «không biết người» (người ý chừng là ông). Ông viết: «Bảo «Cổ giáo Minh» giống như «Đoạn Tuyệt» là viết một câu khôi hài do sự không biết mình và không biết người». Xin thú thực với ông rằng tôi thấy «Cổ giáo Minh đương ra đời» giống như «Đoạn Tuyệt đã ra đời». Sau này «Cổ giáo Minh» có đi về ngã khác hay không, tôi chưa biết, cái đó là tùy ở tác giả của nó, nhưng hiện giờ thì hai cuốn giống nhau lắm.

Ông đừng bắt tôi cung khai những đoạn giống nhau ra đây vô ích. Phải, vô ích, vì sự giống nhau không làm thiệt hại văn tài của ông, nếu quả thực ông có tài. Và lại dù ông đã đọc qua Đoạn Tuyệt hay chưa từng để mắt đến cuốn tiểu thuyết ấy mặc lòng, nếu ông muốn là một người mẹ chồng an-nam ác nghiệt thì bà mẹ chồng ấy sao khỏi những tính tình, cử chỉ, hành vi giống hệt hay giống hơi hơi những tính tình, cử chỉ, hành vi của một bà mẹ chồng an-nam khác mà Nhất Linh đã tả.

Nói gì «giống như», đến bắt chước

cũng không sao kia mà. Hài-kịch «Người biển lận» (L'avare) của Molière viết theo hài kịch «Cái nồi» (Aulularia) của Plaute, Molière có cần phản vua rằng: «Bảo l'Avare giống như Aulularia thực là viết một câu khôi-hài do sự không biết mình và không biết người» đâu? Thế mà mấy trăm năm nay, người ta vẫn đặt giá trị «Người biển lận» ở trên giá trị «Cái nồi».

Và trong khi ở Paris người ta diễn «Người biển lận» thì các nhà phê bình vẫn được tự do phê bình, vẫn được tự do tán tụng «Cái Nồi» của Plaute. Họ không từng bị Molière rửa mặt họ như ông: «Mấy nhà phê bình đã cùng nhau cho hài kịch Aulularia là một vở kịch có giá trị cả từ lẫn ý. Sự về hòa ấy thật là một điều đáng tiếc.»

Một cái thí dụ trái ngược: Racine soạn vở kịch Phèdre. Pradon ghen ghét cũng soạn vở kịch Phèdre. Bắt đầu diễn Phèdre của Racine được ba hôm thì Pradon cũng cho diễn Phèdre của mình. Rồi nhờ về mưu kế của bọn bà công tước De Bouillon, Phèdre của Pradon kéo hết khán giả về rạp Guénégaud, khiến ở rạp Bourgogne, các hàng ghế để trống không người.

Thử hỏi ông, ngày nay ông có còn thấy bóng vở bi-kịch Phèdre của anh chàng Pradon ở ngăn tủ sách nào không?

Vậy thì, thưa ông, giá trị một tác-phẩm có lẽ không phải ở chỗ có giống hay không giống, có bắt chước hay không bắt chước một tác phẩm khác. Giá trị của nó chỉ ở chỗ nó có giá trị, có chân giá trị.

Nếu «Cổ giáo Minh» của ông viết sau Đoạn Tuyệt mà có giá trị, thì rồi nó sẽ có giá trị. Nếu chẳng may nó chịu

chung số phận với bi-kịch Phèdre của Pradon, thì ông cũng đến chịu, chứ biết làm sao, phải không, thưa ông?

Còn như người đồng thời người ta phê bình thì mình kéo sao ngồi bút người ta đương đi bên trái, chệch sang bên phải được, mình có tự do mình, người ta có tự do người ta, người ta khen Đoạn Tuyệt là quyền người ta, ông nhểch móc người ta làm gì.

Nhưng có điều cũng hơi lạ. Biết bao nhà phê-bình khen Đoạn Tuyệt, mà chưa một ai chê miệt nó, làm tôi, (tôi độc giả, chứ không phải tôi viết báo) cứ gèn tri rằng nó có giá trị.

Nay tôi bỗng ngã người ra vì một câu rất hùng hồn của ông. Ông viết: «Thế thì trong cuốn Đoạn Tuyệt, nửa dưới không nên có, mà nửa trên có cũng không ích gì.»

Trời ơi! Thế thì còn in nó ra làm gì? Rõ Nhất-linh cũng lần thần. Lần thần nổi nhà xuất bản Đời Nay. Lần thần cả các nhà phê bình cứ về hòa nhau mà bảo nó hay. Lại lần thần hết các độc giả cứ ủa nhau mà mua nó, mà đọc nó, mà thích nó.

Than ôi! (tiếng kêu khen, chứ không phải tiếng kêu phàn nàn) Than ôi! trong khắp nước Nam chỉ mình ông là có lương tri. Người đời còn ngàn ngại gì mà không tôn ông lên bậc thánh nhân?

Đến đây, tôi xin tạm biệt ông để thuật một câu truyện vui.

Một nàng dâu mới — mới như cô Loan, cô Minh chứ không phải mới cưới, — muốn trêu tức bà mẹ chồng hơi nghiệt, đem đọc cho bà nghe đoạn tiểu thuyết «Cổ Giáo Minh» tả tính tình và cử chỉ

tan ác của bà tuân đối với con dâu: «Bà tuân sai có giáo Minh lên gác, rồi ngâm bỏ muối vào nồi canh của Minh đương nấu. Lúc ăn cơm bà tuân húp canh mắng nàng dâu, trước mặt bà huyên, một bà khách quý của bà tuân; Minh liền lúi con sen ra chửi mắng và đánh đập ngay trước mặt bà tuân và khách. Bị đòn đau quá, con sen thú thực rằng chính mắt nó trông thấy bà tuân bỏ muối vào nồi canh...» vân... vân...

Bà mẹ chồng — bà mẹ chồng trong truyện vui này, chứ không phải bà tuân trong truyện «Cổ giáo Minh» — mỉm một nụ cười khinh bỉ bảo con dâu:

— Sao mà cái bà tuân ấy lần thần đến thế! Thiếu gì cách hanh hạ con giáo Minh, lại phải bỏ muối vào nồi canh của nó. Hành vi ác nghiệt ấy, hạng mẹ cái dĩ tình tình nông nổi, có còn được, chứ tao như bà tuân thì đâu con dâu nấu canh ngon mà không vừa ý tao, tao cũng mắng vào mặt.

Bà đưa mắt liếc con dâu để tỏ ý tự phụ rằng mình thực là một bà mẹ chồng an-nam, rồi lại tiếp luôn:

— Đến như đề con dâu tự do chửi mắng đánh đập đây từ ở trước mặt mình và trước mặt khách, thì cái bà tuân ấy không những không ra một bà tuân, mà cũng chẳng còn là một bà mẹ chồng nữa, chứ đừng nói một bà mẹ chồng ác nghiệt vội. Như người ta đã trót bỏ muối một cách vô ý thức vào nồi canh của con dâu, thời khi con dâu tra khảo đây lý, sao lại không mắng át nó đi, (mà có quyền mắng được lắm chứ sao?) lại để nó đánh con sen, đến nỗi làm bại lộ một hành vi nhỏ nhen của mình.

Con dâu — con dâu trong truyện vui, chứ không phải có giáo Minh — nghe mẹ chồng phê bình tiểu thuyết một cách quá mẹ chồng, thì quay đi cười khúc khích...

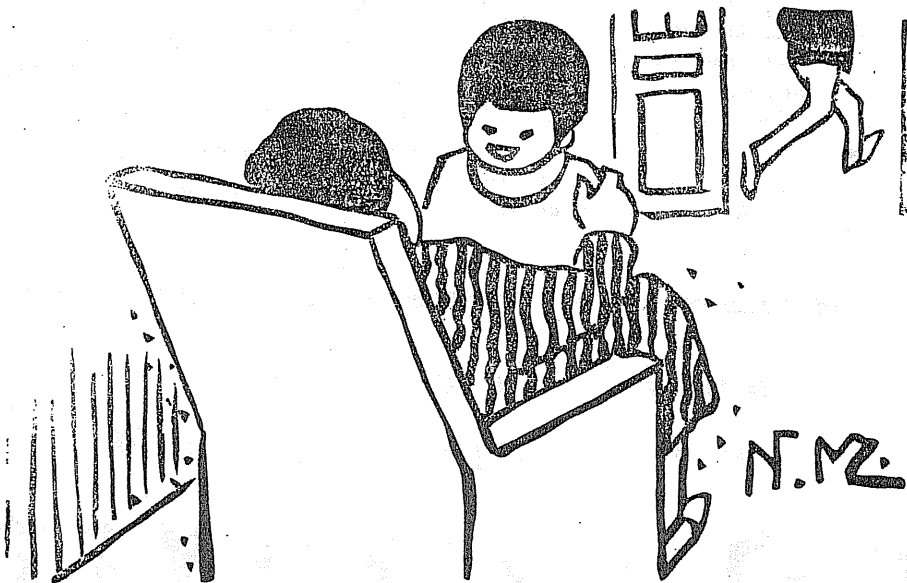
Bà kia thần nhiên nói:

— Muốn tỏ cho cô biết thế nào là một bà mẹ chồng ác nghiệt, tôi hãy tặng cô một cái bạt tai (vừa nói vừa tát) để từ rày ngồi tiếp truyện tôi, cô đừng đi mà rúc rích cười một cách vô phép như thế.

Câu truyện vui đến đó là hết. Rõ đáng tiếc, vì chưa biết cô nàng dâu có khóc bù lủ lủ loa, và chồng nàng có bênh vực nàng không?

Dẫu sao, tác giả có giáo Minh cũng hơi buồn. Ra đời chưa trọn kiếp, đã gây nên một bi-hài kịch trong gia-đình kia rồi.

Khai Hung

— Bác Tham cho con nhiều kẹo rồi. Vậy cậu về không được nói bác đến chơi nhé.
— Nhưng cậu con dặn hễ ai đến chơi cứ kể ra, rồi cậu cho nhiều kẹo hơn cơ.

tuyệt nọc lâu giang

Sau khi khỏi chứng bệnh tình, (Lậu, Giang-Mai), di-nọc còn lại nước tiểu khi trong khi vàng, thỉnh-thoảng ra đôi tí mủ nặn ra chất giấy trắng-trắng, ăn độc, uống rượu, thức khuya, lại thấy hình như phục phát. Có người thận kém lại thấy hay đau lưng mỗi xương. Bệnh Giang còn lại, thấy nổi chấm đỏ như nư i đốt, bấp-thật thỉnh-thoảng ti ấy rất-rất. Đó là những di-nọc về những bệnh ấy chưa được khỏi hẳn, nên còn như vậy, nếu không uống cho khỏi hẳn sau còn sinh ra nhiều chứng quá ác nữa. — Vậy bắt cứ nặng nhẹ lâu mới, dùng thứ thuốc KIÊN-TINH TUYỆT NỌC LẬU GIANG, nhẹ 2, 3 hộp, nặng 6, 7 hộp 1 ki ôi hẳn. 1\$50 một hộp. — Bệnh Lậu mới phát, mủ máu cường dương đau, tiểu tiện ít một, dùng thuốc lậu số 58, nhẹ 3, 4 hộp, nặng 6, 7 hộp là khỏi rất hẳn, 0\$50 một hộp. Bệnh Giang, nổi hạch, phát sốt, qui đầu lở loét, dùng thuốc số 66, 0\$70 1 hộp, là hết nọc ngay, nhẹ 4, 5 hộp, nặng 8, 9 hộp.

BÁN TẠI NHÀ THUỐC

BINH-HUNG 67 phố cửa Nam Hanoi

Các đại-lý: Mai-Linh Haiphong, Đặng-dinh-Chiến Việt-Tri, Phúc-Hung-Long Camphamine, Tiến Ích Thái-Binh, Kim-Lan Ung-Bi, Trần-bá-Quán Battambang, Nguyễn-Hữu-Dzu Tuyên-Quang, Hồng-Điều Sóc-Trang ville, Trần-nguyên-Cát 81 Charner Saigon, Việt-Kiều 59 de la porte Pnompenh.

VUI CƯỜI

Của V. Doanh, Hanoi

Trong hàng thuốc

Một bà khách vào cửa hàng thuốc, gọi người pha thuốc ra một chỗ nói gì không biết. Người pha thuốc gật gù trả lời:

— Thưa bà, thật là may mắn cho bà lắm. Tôi pha được một thứ thuốc uống vào không thể nào dễ được, dù...

Đến đó, ông ta giơ tay ra hiệu. Người đàn bà cúi đầu cảm ơn và tỏ ý muốn mua.

Người pha thuốc gọi người phụ vào tủ tìm:

— Anh vào tủ số 9, ngăn 16, có cái hộp tìm mang ra cho tôi.

Một lúc, người làm đi ra, kính cẩn lễ phép trả lời:

— Bẩm ông, bà nhà mang cả thuốc lẫn hộp đi chơi rồi ạ!

Của Tiêu, Hanoi

Đố biết

— Đố anh biết ở Hanoi có cái phố nào mà những người ở phố ấy, từ già chí trẻ, từ bé đến lớn, hai hàm răng đều cái ra cái vào hết thấy?

— ???

— Phố Giảng So-le (Jean Soler) ở đằng sau nhà hỏa-lò.

Của T.T.T., Hanoi

1. Đáng tiếc

Thầy kiện ghê tai nói nhỏ với khách hàng, một anh chàng trông có vẻ ngu độn và tàn ác.

— Vậy bác đã giết chú bác?

— Phải...

— Chỉ có chú bác?

— Phải, tôi xin thề...

— Ô! Đáng tiếc! Nếu bác đã giết cả nhà bác thì tôi có thể cãi là bác điên được.

2. Cô đào hát và ông chủ thầu

Một ông chủ thầu tha thiết yêu một cô đào hát và định cưới cô về làm vợ. Song trước khi «phòng loan chung gối», muốn biết căn nguyên đời người yêu, nên ông có thuê một thám tử riêng để dò xét cô.

Ít bữa sau, ông nhận được tờ khai của thám tử gửi cho ông.

«Trở về trước, hoàn toàn. Cho tới nay, bông hoa qui danh tiếng lừng lẫy và chỉ giao thiệp với những khách cao quý lịch sự, đĩnh đạc. Duy phải vài tuần lễ gần đây, người ta thường gặp cô đi với một lão chủ thầu mà «tư cách» đáng ngờ lắm».

NỤ CƯỜI NƯỚC NGOÀI

THẦY THUỐC— Muốn khỏi thì khi đọc sách ông bịt mắt kia lại, chỉ đọc bằng mắt bên này thôi, vì mắt bên này rất tốt.

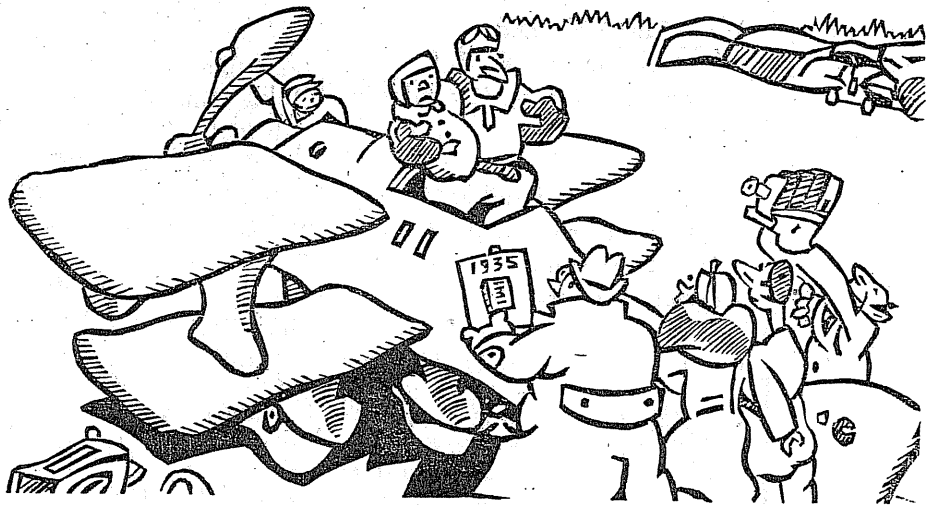
NGƯỜI CÓ BỆNH— Nhưng mà, thưa ngài, mắt bên này là mắt giả.

(IL SETTE BELLO)

— Thằng cha ấy may tề! Ngày nào vợ nó cũng cho chim bồ câu đưa thư lại cho nó. Nó ăn thịt chim bồ câu Thế mà vợ nó ngày nào cũng gửi thư.

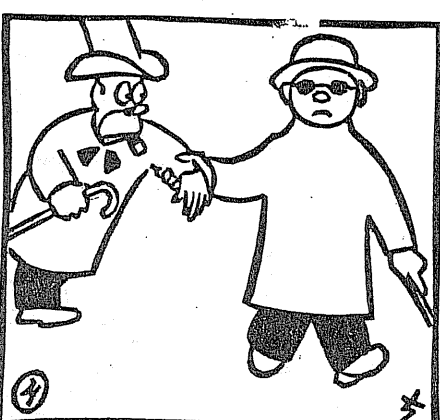
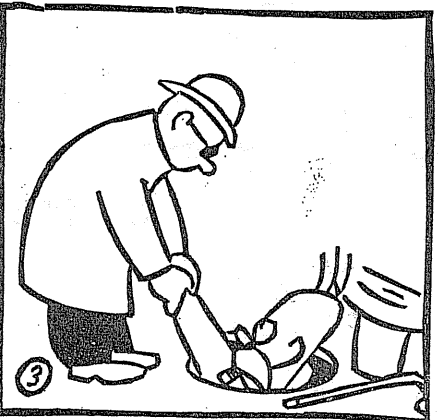
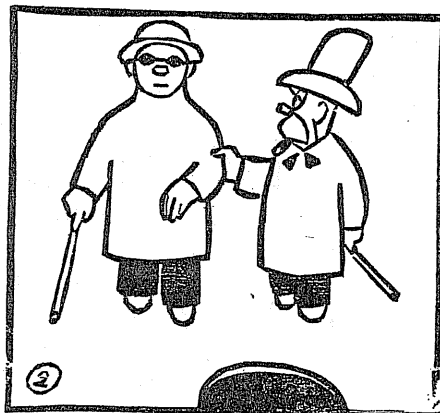
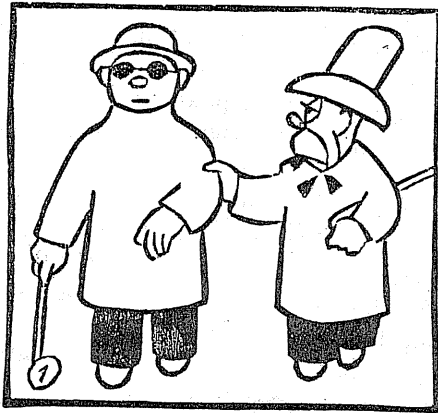
(RIC ET RAC)

MUỐN ĐOẠT KỶ LỤC BAY LÂU

— Còn đưa bé tôi đem theo đây, sẽ thay tôi để vận lái tàu bay khi tôi đã già.

(RIC ET RAC)

Chỉ đường cho người mù.

TÔ MÔ

NHỮNG TRUYỆN ẨM UỐNG TRONG LỊCH SỬ

KHÔNG bao giờ tôi quên được những câu chuyện ẩm uống «to tát» đã vô tình lọt vào ký ức vì dạ dày tôi thường phải làm việc quá nhiều: Sự thái quá xấu xa ấy nhắc cho tôi luôn nhớ tới những công việc «vĩ đại» của dạ dày.

Ý tôi muốn hiến các bạn một câu chuyện ẩm uống có ghi chép trong sử xanh— vì những việc ẩm uống thường tình ngày nay ở thôn quê, các đồng nghiệp chúng tôi và chúng tôi đã có nhiều dịp nói đến, và các bạn cũng chẳng còn lạ gì— nhưng không biết bằng cứ vào đâu, đã cố lục lợi moi móc nóng cả đầu mà không đào đâu ra tài liệu, vì không có sách nào nói đến. Có lẽ cho đó là một vấn đề nhỏ mọn không quan hệ, nên các sử gia đã không để ý ghi chép. Thật là một điều khuyết điểm đáng tiếc— theo ý tôi tưởng. Vậy danh thuật một câu chuyện ẩm uống nước người tưởng cũng không phải là thừa về dịp mua vui trong ngày xuân.

VỪA rồi, ở Rouen, người ta có mở một ngày «hội dạ dày», mà tức là hội lần thứ sáu đã mở ở đây. Một chàng nọ vừa giết giải quân quân về ăn khỏe, đã được công chúng hoan nghênh. Ở ngay một vườn hoa lớn trong thành phố mới khánh thành tượng ông Gargantua là một người đã lừng danh trong «lịch sử dạ dày».

Nhìn trở lại ba, bốn trăm năm về trước, các bạn hãy tưởng tượng các món ăn trong một bữa tiệc thiết một người tai mất. Năm 1545, thành phố Paris thiết tiệc Catherine de Medicis. Những món quay không dưới 15 món, chưa kể những món cá, các thức ăn «vào bữa» và tráng miệng. Trong ngàn ấy món, theo báo chí thuật lại, hoàng hậu không bỏ qua món nào. Từ Journal de l'Estoile thời ấy có nói rằng một hôm hoàng-hậu ăn nhiều mào gà quá «trường đến vỡ bụng».

Đến thời đại Louis XIV. Vua là người ăn khỏe nhất nước Pháp hồi bấy giờ. Khi nào trong mình khó ở, ngài chỉ ăn có bốn cái cánh, bốn đùi gà và chừng nửa tá sườn lợn rán. Nhưng phải coi khi ngài sung sức!

Sau mấy đĩa «súp», ngài dùng bốn món cá, tám món thịt lợn, dê, cừu, sáu món gà, vịt và rất nhiều bánh ngọt: đấy là những bữa ăn thường ngày.

Về thế kỷ 18, việc ẩm uống có phần kém. Theo «mốt» bấy giờ, những ông hoàng, bà chúa ăn rất ít cho thân-thể gầy gò, mảnh giẻ mới là lịch sự, nhưng nhân dân vẫn ăn, uống như thường. Ấy là hồi người ta bắt đầu lập những hội ẩm uống này khác: ở Caen có hội «Bắp đùi» (Société du Gigot), ở Valenciennes có hội «Trẻ ngoan» (Société des bons enfants), ở Paris có hội «Dạ dày lớn» (Club des grands estomacs) gồm những «nhà ẩm uống tai mất», cứ đúng kỳ hạn đã định trong chương trình là họp nhau lại dự

Muôn cai thuốc phiện, muôn chữa bệnh tình

PHẢI TÌM CHO ĐƯỢC THUỐC

HÔNG-KHÊ

mới có thể khởi rứt được. Nhiều người đã biết như thế, chúng tôi cũng cam-doan chắc với các ngài như vậy

Thuốc lậu và thuốc giang-mai 0\$60 một hộp uống khởi rứt nọc hần, không công-phạt, lợi sinh-dục. Thuốc cai thuốc phiện thứ viên 0\$50 một hộp, thứ nước 1\$00 một chai, uống một liều thôi hút ngay, khỏe mạnh không sinh bệnh gì cả, đi làm việc như thường.

XIN CAM-ĐOAN NẾU SAI LỜI TRẢ LẠI TIỀN

HONG-KHE 88, ROUTE DE HUÉ, HANOI - TÉL. 755

tiệc. Không phải là ai muốn vào hội cũng được. Muốn là một hội viên, phải dự một kỳ thi — lý nhiên là thi ăn — rất khó khăn và được những « kỳ cựu » trong hội công nhận.

Thời Napoléon là thời đại đáng buồn cho việc ăn uống. Trong hoàng tộc có mình Napoléon ăn khá, nhưng cũng chẳng được là bao, nên không đáng ghi chép. Duy trong trào có một người ăn giỏi là ông phụ chính đại thần Cambacérés. Thứ ba và thứ bảy nào ông cũng đặt tiệc mời những vị ăn uống khá, số món ăn không dưới 60 món. Trong kỳ hội nghị quốc sự ở Luneville (tháng giêng và tháng hai năm 1801), ông Napoléon được tin những hôm chứa đủ các thức ăn tải đến rất nhiều, bèn hạ lệnh cho sở bưu-chính rằng từ nay chỉ được chớ thư từ, điện tín cùng công văn.

Ông Cambacérés đứng đùng nổi giận, tìm đến ông Napoléon.

Ông Napoléon cười mũi vì đã trêu được bạn :

— À ! ông Cambacérés, rõ khổ chưa ông bạn quý của tôi. Ông làm sao thế ? Trông ông có vẻ bối rối, giận dữ lắm.

— Có điều là ông đã hạ lệnh cho nhà bưu chính không tải lương thực của tôi nữa. Ông phải biết cho rằng không có tiệc yến thì lấy đâu ra bạn. Và ông cũng đã thừa rõ rằng làm việc nước một phần lớn là ở trong yến tiệc.

Ông Napoléon bật cười :

— Làm gì mà vội nóng thế, ông bạn tham ăn của tôi ơi. Tôi sẽ hạ lệnh lập tức hủy lệnh vừa rồi. Nhà bưu chính sẽ lại nhận những món ăn của ông khắp các nơi gửi đến như thường.

Ông Cambacérés háu ăn đến nỗi ông không thể chịu được những trò tiêu khiển hay những tiếng huyền não khi ông thưởng thức một món ăn ngon.

— Nói khẽ một chút, kẻo ăn chẳng nghe thấy gì cả !

Đấy là lời ông đã bảo một người khách hay nói truyện trong khi ăn.

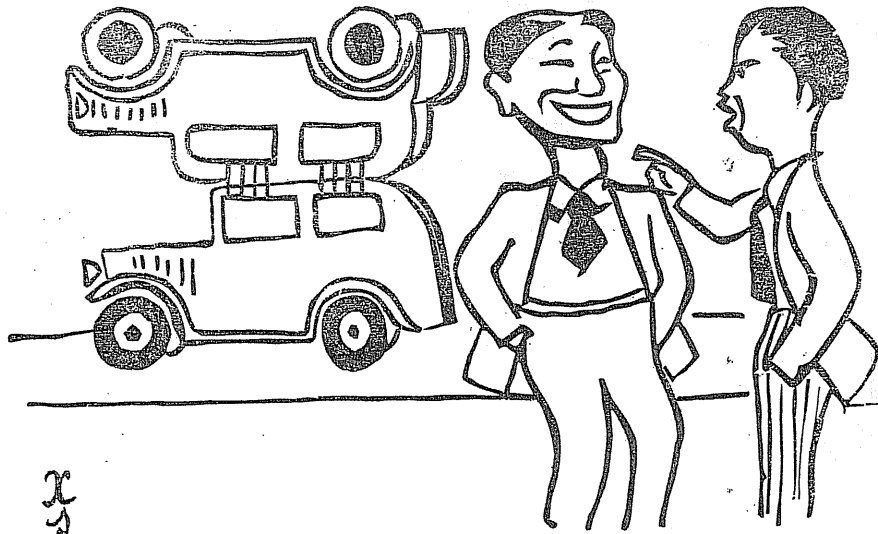
Văn-sĩ phần nhiều là những người rất khảnh ăn. Ông Victor Hugo, trái lại, không như những thi-sĩ khác chỉ « sống » bằng ánh sáng mặt trăng hay giọt sương buổi sáng. Bữa ăn của ông phải có những món gia dụng. Những người quen biết ông lắm, thường thấy ông bỏ cả quả cam vào mồm nhai cả vỏ. Khi ăn một món tôm hùm, ông chỉ bỏ có chân tôm rồi đưa cả con lên miệng, không kịp nạy vỏ tôm đi.

Ông Théophile Gauthier ăn không mấy khi được vừa lòng : « Sau bữa ăn hai tiếng đồng hồ, đã thấy ông đói và hỏi lần thần anh đầu bếp rằng : « Có thể kiếm cho tôi được những món ăn no lâu hơn thế không ? »

Ông Auvrilien Scholl, ngồi vào bàn là phải ăn ngay mười tá sò. Đó là cách ông ăn mần đầu để vào bữa cho ngon miệng.

(Xem tiếp trang 14
N. H. N.

(Lược dịch các báo)

— Xe của tôi thế này để khi nào giữa đường hỏng máy thì tôi chỉ việc lộn lại, xe lại chạy như thường.

ĐI TÂY của LANG DU

(Tiếp theo)

CAO LÂU TÀU

VÀ «HÀNG» CƠM BÌNH DÂN

SAU khi đã xuống địa ngục, chúng tôi lên Thiên-đàng. Thiên-đàng đây là các hiệu cơm tàu ở Paris. Không gì thú hơn là ở giữa đất Pháp được hưởng cao lâu, không gì sướng hơn được gõ đũa vào bát, trước mặt có một đĩa thịt quay da đỏ hồng, mỡ trắng bong nham rất thú vị bên mấy củ khoai trong, mới trông

cũng đủ chảy nước rãi. Chung quanh đĩa thịt quay, các món sào (thịt bò sào nấm hương, gà sào hạnh nhân, sào măng, đá) mấy đĩa cá sào chua, ngọt và bát canh đưa nhau bốc hơi thơm. Khách ăn trông như lạc loài vào chốn Bồng lai mây bay sương tủa.

Chỉ phiền rằng xuống địa ngục mất có bảy xu, nhưng lên thiên đàng mất những hơn đồng bạc. Vì

lẽ ấy, nên chúng tôi ít khi được lên thiên-đàng, tuy rằng ngày đêm vẫn cầu nguyện và lúc nào cũng tâm tâm niệm niệm đến những món ăn thần tiên ở đó.

Ở Paris, tất cả có sáu hiệu : sang có, soàng có. Nhưng có một điều đáng chú ý là hiệu nào cũng sạch sẽ ; ở dưới đất không có giấy bẩn hay sương sấu, ở trên ghế không có những ông ngồi vén dùi lên tận ben vừa gãi vừa nạo cổ khạc nhổ xuống đất. Người tàu sang đây đã « lấy sạch » của người tây. Lắm người bảo chính vì thế, nên ăn có một đôi phần kém ngon, đồ ăn giảm đôi chút hương vị cố hữu.

Có một điều lạ là những lúc thật giàu và những lúc túi gần cạn, là chúng tôi đi ăn cơm tàu : những lúc giàu vào ăn rất nhiều đồ ăn sang ; những lúc nghèo vào gọi những món rất mặn và một bát canh, rồi và lùa cho đầy bụng, vì lệ ở đây tha hồ gọi com, không phải trả thêm. Ăn xong lúc đi ra ngoài, nhìn đến bộ áo đẹp và nghĩ đến cái dạ dày đầy căng những com, chúng tôi thấy rõ chúng tôi lúc đó là những phường « giá áo túi com ».

Có người nói trước ki : một hiệu đã đặt ra ai lệ : đem cân khách hàng lúc vào lúc ra, rồi tùy theo số cân chênh lệch mà tính tiền. Cái lệ đó đã bỏ hẳn. Vì có lắm người vào ăn rồi ở lì trong cho com tiêu hết mới ra.

Tôi không quên nói rằng trong những thiên đàng đó có cả tiên nữ. Tiên nữ là những cô đầm, bại của các học sinh da vàng và các bà chuồng lạ. Lắm cô ăn bằng thìa vì không quen cầm đũa ; các cô bỏ đồ ăn lại, rưới nước sào và si dầu vào com, trộn đều lên rồi ngồi nhai lấy làm ngon lành lắm. Lắm cô cầm đũa rất thạo, cũng gấp, cũng chằm, cũng gõ đũa vào bát, cũng cần sợi đá làm đôi y như một tiểu thư An-nam. Tiếng nói truyện, tiếng đũa bát chạm vào nhau làm cho ta tưởng như đương ăn một bữa cỗ giỗ mà trong đó có cả các ông tây bà đầm.

(còn nữa)

Lang Du

HÀNG

C. P. A.

Chuyên môn làm quảng-cáo về mọi phương-diện. Tổ-chức và xếp-dặt theo lối mới. Chắc-chắn là nhanh chóng và kết quả mỹ-mãn. Nhiều sáng-kiến hay về lối quảng-cáo bằng tàu bay

Xin mời đến thương-lượng hay biên thư về tòa báo cho :

M. Nguyễn trọng Trạc
Directeur

du Comptoir de
Publicité Artistique

CẦU Ô

Xin việc làm

N. 104 — 21 tuổi, sức khỏe cân nặng 62 kg, trước đã học năm thứ ba trường nhà giồng Huế, biết đánh máy chữ, muốn tìm một việc làm, lương mỗi tháng độ 12 đồng cũng được. Đi xa cũng bằng lòng.

Hỏi M. Phan Secrétaire des Travaux Publics Vinh.

N. 105 — Làm nghề « coupeur », có certificat và giấy chứng chỉ cần thận. Muốn tìm một chỗ làm ở Hanoi hoặc đi xa cũng được.

Hỏi N. 7, rue Ancien Canal Hanoi.

N. 106 — Trẻ tuổi, biết vẽ (kiểu nhà, trang sức, v. v...) có chứng chỉ, muốn tìm việc làm ở đây hay đi xa cũng được.

Hỏi tòa báo.

N. 107. — Trẻ tuổi, có bằng C.E.P.F.I., thật thà, nhanh nhẹn, muốn tìm một việc làm, bất cứ việc gì cũng được, miễn là đủ sống.

Hỏi M. Hoàng-ngọc-Xuyến, 58, Jacquin, 58 (7è compartiment) Hanoi.

N. 103. — 19 tuổi, có bằng C.E.P.F.I., khỏe mạnh, thực thà hiền lành biết đánh máy chữ, muốn tìm một việc làm, hoặc thư ký hay bán hàng cũng được, để lấy tiền học thêm ở Hanoi hay phải đi các tỉnh cũng được.

Hỏi tòa báo.

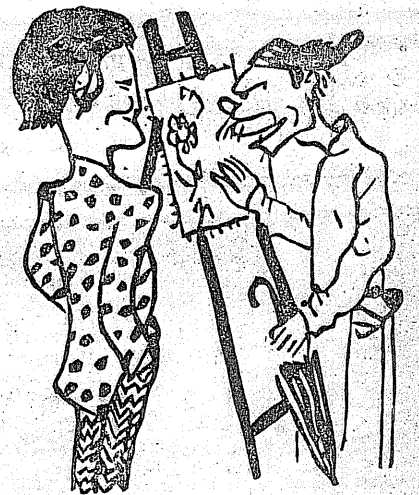

SỮA NESTLÉ

Hiệu con chim

SỨC MẠNH CỦA TRÉ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.
Ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

HỌA SĨ KHOE — Cụ trông tấm lụa này thế nào ?

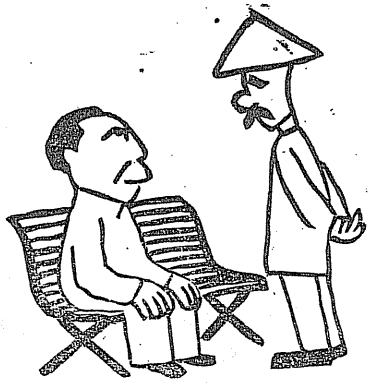
L. T. — Ô đẹp thật, nhưng hoài của sao ông lại vẽ lên trên thế kia !

— Nay, đừng ngồi ở ghế ấy đi.

— Ghế ở vườn hoa ai ngồi cũng được. Thầy đừng cạy ghế bắt nạt nhà quê.

— Không phải thế. Nhưng ghế này vừa mới sơn xong.

HOẠT KE TU' DIEN

Đồng trình Bảo-dại. — Một thứ khi giới đề đuôi bọn ăn mày.

Quần là. — Một thứ quần khi mới là xong thì là quần ngoài, được một tuần lễ thì là quần trong.

Nón. — Ghế, bát, quạt, thùng của phải lao động.

Xem chớp bóng. — Mắt tiền xem người ta hôn nhau cho mình cảm.

Ô tô hàng — Hộp cá hộp không lỗ.

Bare

NÓI LANG

Ông Lê trảng Kiêu, trong một số Hà nội báo, công nhiên mong cho chính phủ trị Phong hóa để vừa lòng ông.

Chúng tôi có nhắc lại việc đó trong một số Phong Hóa ra gần đây, thì ông Lê trảng Kiêu bảo là chúng tôi trách ông.

Không! chúng tôi không trách.

Vì chúng tôi coi sự trách móc ấy là một điều tối kỵ vô ích: người ta hoài công đầu bực mình vì những việc cư-sử tầm thường, vì những ý nghĩ tối tăm của kẻ khác.

Vậy chúng tôi không trách. Chúng tôi chỉ khuyên ông thôi.

Chúng tôi khuyên rằng khi ông mong cho bọn làm báo chúng tôi bị chính phủ trừng phạt thì ông nên tìm một nghề gì khác thích hợp với sự mong muốn ấy hơn. Chứ làm báo thì đừng. Tờ báo không phải là nơi để ông thổ lộ những tâm tình ấy.

13 Chàng

hạt dâu đơn

Để dàng quá

Đông tây số 6, « Cách khu xử cho người thất nghiệp »:

... mà cái cách khu xử cho dân thất nghiệp chỉ làm cho họ được an cư lạc nghiệp cả, như trên đã nói, là xong...

Phải, cứ cho họ công việc làm và tiền lương là họ hết thất nghiệp. Thật là một cách thần diệu quá mà không ai nghĩ ra. Còn tìm đâu có công việc là một câu truyện khác, không đáng đề ý đến.

Tự nhiên

H.T.C.V. số 44/35, « Tội lỗi »:

Văn thấy mình không đủ can đảm làm một việc mà chàng chưa làm...

Thế nghĩa là nếu cái việc đó chàng làm rồi, thì chàng đủ can đảm làm nó. Lý luận thật.

Gieo cái gì

Cũng trong bài ấy:

...Mắt mơ màng ngắm ánh đèn leo lắt của bác chài neo thuyền giữa dòng sông... mặt nước phẳng lặng gieo nỗi thiếu thốn lạnh lùng vào lòng Văn...

Sao lại thiếu thốn? Tưởng mặt nước gieo nỗi đầy quá vào lòng Văn mới phải chớ! Vì người ta vẫn nói nhiều như nước cơ mà!

Đại luận

Trong Khuê Phòng số 27, « Giải phóng ».

...Như trải qua một trận đau đớn nặng nề, thế giới không còn được xa xỉ như về trước mà vất đi hết nửa phần năng lực của loài người...

Vất đi đâu? mà vất bằng cách gì?

Đùa lạ quá

Cũng bài ấy: ...lắm khi chị em lại ngờ rằng: đánh đổ những khuôn khổ cũ tức

là «đưa hết cả các vật đang để trên bàn»...

Mong rằng những vật ở trên bàn ấy không phải là mâm cơm của các chị em dọn đợi chồng về ăn.

Tiếng hát cô đào

T.B.T.V. số 5660 « Phụng-Hào sẽ là... »

...Dịp phù trầm, giọng du dương, coi cái tiếng dậm âm của mình như một tên phục dịch...

Cô đào có cái tiếng như thế thì nên đóng vai đào lẳng là phải lắm.

Khóc lảm thế

Hanoi báo số 8, « Mộng ngày hè »:

... Tôi vào hạng tôi thì khóc sáng, hạ thì khóc xuân, đông thì khóc thu...

Và lúc đứng thì khóc lúc ngồi, lúc ngồi thì khóc lúc đứng. Thật là khóc luôn ngày!

Bắc cực

Thăng tiến số 8, « Tiếng tre... »

... Hồ sáng láng và vui vẻ dưới ánh nắng mới của mặt trời đến hơn nửa tháng nay không thấy mọc...

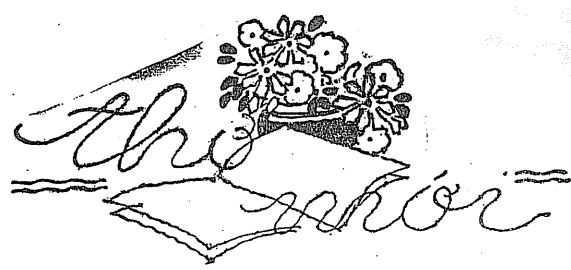
Thế thì chắc cái hồ ấy ở trên Bắc cực hay Nam cực chứ không phải ở nước Nam.

Nhat dao Cao

Như tin đã đăng trong các báo hàng ngày, gánh hát

Phụng-Hào

đã bắt đầu ra mắt bà con Hà thành từ tối thứ bảy 29 Février được rất nhiều bà con và anh em chị em rất hoan nghênh tài thuật, vì các tài-tử đã phô diễn được hết nghệ thuật trong những vai mình sắm.

BỨC TRANH TIỀN

(DUYÊN BÍCH CẦU)

TRUYỆN DÀI BẢNG THƠ CỦA THẾ LỬ

VI

Hồn nga say trong bóng giấc mơ màng
Uyên vẫn thấy tiếng lòng reo rất vắng
Khiến rung động cả màu hương khói lạng.
Bồng đầu, từ cõi cao siêu,
Sinh tưởng nghe như có tiếng dật diu
Êm-ái bảo:

« Hỡi tâm hồn đau khổ!

Hỡi Tú Uyên! Thôi đừng than khóc nữa!

Vị lòng người cảm khái, sẽ từ nay

In mộng vàng sản lạn lên hình mây

Buông khúc nhạc thiêng liêng vào tiếng gió;

Người là điệu quản huyền trong vũ-trụ.

Là ngọn bút thần trôi dầm sắc thiên nhiên:

Mà đời người sẽ không bọn trần duyên,

Nhưng sẽ có khách Bồng-lai làm bạn lứa ».

Sinh chưa hiểu. Nhưng tâm hồn rạng rỡ

Tưng bừng reo cùng muôn tiếng dịp dàng,

Chàng thấy lòng như chan chứa ánh dương quang.

Trên bệ cao, khách tiên nga đã biến,

Nhưng bóng dáng của con người kiêu diễm

Vẫn thắm tươi trong trí tưởng vẫn nhân.

Chàng bước ra, hơn hờ với trời xuân

Và nhịp gót theo những lời hòa lệ.

— Tú Uyên đã thành nhà thi-sĩ.

(Còn nữa)

Thế-Lữ

U TU' CUNG !!!

t, trong bốn chứng đau tử cung:
1) Nội thương tử cung
2) Nội thương tử cung
3) Nội thương tử cung
4) Ngoại thương tử cung
Nay muốn biết rõ căn bệnh ra sao? điều trị cách nào?
Hãy đọc về lấy một cuốn: « BỘ MÁY SINH SẢN »
u các bà hãy dùng thuốc, chỉ tốn ít tiền có một lần,

lời!!! Mọi hạnh phúc gặp thầy gặp thuốc!!!
DUỐC PHÒNG — Thudaumot

Đang đại-lý HAI DUONG
TÀI-LƯƠNG
17 Maréchal Foch
Chi-cục HANOI
86 Rue du Colon
Tél. 98

KHUE PUBLIS STUDIO

CAO BÔ-PHÔI Lạc-Long
SỐ 1. PHỐ HÀNG-NGANG. HANOI.

CHỮA CÁC BỆNH HO BỆNH-PHỐI VÀ ĐỐ-PHỐI CÓ BẢN CẢ Ở PHÁP. VÀ NGOÀI- QUỐC.

Chưa ngày đừng rời rợng vì trúng độc phổi đơng như tâm ăn giàu

MAI HƯƠNG VÀ LÊ PHONG

XI. NHỮNG TRUYỆN KÍN CỦA MAI HƯƠNG

PHONG ngoắt quay lại. Cửa sổ kính vẫn đóng. Trên nền ren căng, ánh nắng in hình mấy chiếc lá cây cao...

— Đâu? Có ai đâu?
Phong toan nhảy ra mở cửa xem, nhưng nhìn lại thấy người thiếu nữ mặt lò dò, mặt xám xanh, đang lảo đảo chực ngã.

Anh vội chạy đến bên đỡ, thì vừa lúc cô reo người xuống ghế, thân ngã lên tay anh, và hai mắt nhắm nghiền.

— Cô Mai-hương! Cô Mai-hương!

Phong cưỡng quit lên, trông trước trông sau, rồi lại nhìn vào nét mặt im lặng của người thiếu nữ.

— Cô Mai-hương!!!

Nhưng cô ta vẫn im bần bật, không đáp, toàn thân rũ xuống. Yên tĩnh phó cho hai tay che chở của người thiếu niên.

Lần đầu tiên Phong thấy cái cảm giác rất êm đềm, đầm ấm, đượm vào tận tâm hồn.

Anh trông xuống con người yếu điệu mà kỳ dị ấy—con người có bao nhiêu điều bí mật vây bọc quanh mình—thì tự thấy có một sức mạnh lạ thường ở người anh bỗng bật lên: anh coi mình như một vị thần hộ mệnh có dự can đảm, có dư lòng nghĩa hiệp để bảo vệ người thiếu nữ.

Phong sạy sụa hút thở cái hương phảng phất ở bên mình, se se ấm chặt lấy. Mai-hương ghé đầu xuống gần mặt cô, và êm ái hỏi:

— Mai-hương! Mai-hương? em là ai? mà khó hiểu thế?

Người thiếu-nữ lúc ấy chỉ là một bực nhan sắc dịu-dàng, yếu-đuối, ầu nầu trong bóng bao dung của Lê Phong. Hơn nửa phút đồng hồ, anh vẫn đỡ cô trong tay, đợi cho cái vẻ kinh sợ trên mặt kia biến dần và đợi cho hơi thở của cô đều hòa lại.

Khi anh thấy đôi gò má đã phơn phớt có sắc đỏ, anh mới nhẹ nhàng bế cô lên, lấy chân kéo nhích cái ghế bành lờ lờ lại gần, rồi nhẹ nhàng đặt cô xuống.

Anh qui một gối bên ghế, cánh tay phải nâng dưới đầu người thiếu nữ lúc đó vẫn chưa tỉnh, tay trái vẫn giữ lấy năm ngón tay lạnh giá của cô.

Phong yên lặng, ngắm cặp môi thanh trên nét mặt đầm đìa ấy, cặp môi tươi, thắm, nét cong uốn rất tinh xảo, và hình như bao nhiêu duyên, bao nhiêu tình tứ, bao nhiêu ái-ái đều tụ góp lại đó để khi hé nở sẽ thành một nụ cười say sưa.

Đôi mắt cô vẫn nhắm nghiền. Nhưng về mặt mỗi lúc một thêm bình tĩnh. Phong lầm bầm nói:

— Không hề gì. Con lo sợ đã qua. Cô sắp hồi tỉnh... Mai-Hương tỉnh lại sẽ nói, sẽ kể rõ cho tôi các điều bí mật... Tôi sẽ tìm nét cách để giúp cô, để săn đuổi bọn gian ác vẫn ngấm-ngấm hại cô!... Không...

Chúng nó sẽ không thể thi-hành được mưu-kế nào mà không có tôi ngăn trở... Mai-Hương sẽ không giấu tôi nữa, sẽ nói thực, sẽ nói hết, có phải không Mai-Hương? Mai-Hương lúc nào cần đến tôi cũng đã thấy tôi ở gần bên mình...

Tiếng nói của anh rất nhỏ, nửa như mình tự bảo mình, nửa như nói cho người thiếu nữ nghe. Giọng anh cảm-động dần dần thấp xuống, và êm-ái như những lời khuyên nhủ, dễ dàng.

Một tiếng thở nhẹ và dài của Mai-Hương khiến anh ngừng lại.

Phong nhìn xuống, thì đôi mắt Mai-Hương đã mở, trông thẳng vào mắt anh như ngạc nhiên, rồi như trách móc, nhưng Phong thoáng thấy có vẻ sung sướng tin cậy ở trong.

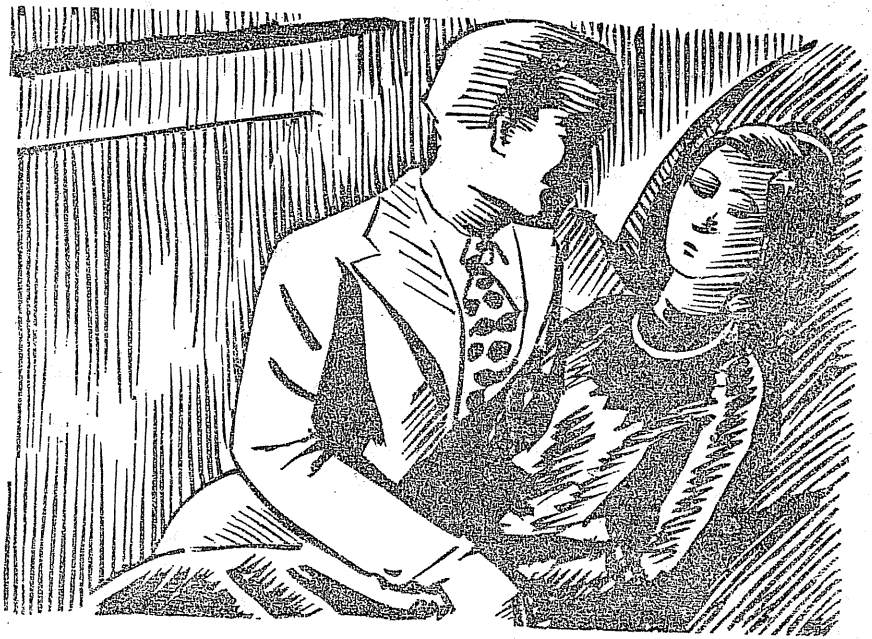
Anh vẫn cầm tay cô và vẫn để cho đầu cô ngã đặt bên vai mình; toan nói mấy câu ân cần, bỗng người thiếu-nữ chau mày, hai mắt long lanh lo ngại... Cô se se kéo tay về và ngồi thẳng dậy, sượng sùng nhìn Phong rồi lại sượng sùng trông đi.

— Cô Mai-Hương!

Nhưng người thiếu-nữ đã đứng lên, yên lặng đến bên bàn cầm lấy cái ví dầm, sửa qua mái tóc, xem qua đồng hồ tay, rồi yên lặng bước ra cửa.

— Cô Mai-Hương! Cô đi đâu bây giờ?

Người thiếu nữ quay đầu lại, nhưng vẫn không đáp. Anh phải hỏi lên lần nữa, cô mới se se thưa:

— Thưa ông... Tôi ra.

— Nhưng...

— Vâng. Tôi phải đi. Không thể ở đây được.

— Nhưng sau câu truyện kỳ quái vừa rồi...

— Câu truyện nào, thưa ông?

— Thì cô vừa cho tôi biết rằng cô đương bị kẻ mưu hại...

Người thiếu-nữ lạnh lùng đáp:

— Không. Không có truyện gì hết. Vừa rồi tôi nói nhầm đấy, xin ông quên truyện ấy đi...

Phong càng lấy làm lạ hơn:

— Ô hay, chả nhẽ... Mà... Cô không nhớ

rằng chính cô vừa đây đã sợ hãi đến ngã người đi đấy ư? Không! Có thể nào, cô cứ cho tôi biết... Tôi không thể để cô ra một mình được. Nhiều việc lý-kỳ như thế, mà sao cô lại giấu tôi.

Mai-Hương ra vẻ ngấm nghĩ. Một lát cô nhặt nhẹo mỉm cười:

— Tôi không giấu ông chi hết. Câu truyện lúc này xin ông cứ tưởng như tôi không nói. Cũng xin ông đừng để ý đến tôi nữa. Tôi... Không, tôi phải đi khỏi đây ngay bây giờ.

Phong nhảy ra giữ lấy năm cửa:

— Không! Không thể được! Có phải ở đây! Kể thù cô đầu quý quyết đến đâu, tôi cũng không để yên chúng nó...

Thì Mai-Hương ra ý bất mãn; cô nhìn Phong và se se nói:

— Xin ông để tôi ra. Xin ông vì bao nhiêu sự thống khổ của tôi, để cho tôi ra ngay, ra khỏi đây ngay bây giờ!

Đôi mắt cô như tha thiết, như van lơn, nét mặt lộ ra những nỗi đau khổ, cảm động không biết chừng nào.

Phong thì không biết nên xử trí ra sao, không tưởng đến sự nhất quyết ngăn cản cô. Lúc cô sẽ gạt cái tay giữ nắm cửa, rồi mở cửa bước ra, anh cũng để yên.

Mãi lúc cô bắt đầu bước xuống bậc thang anh mới vội chạy xuống gọi:

— Cô Mai-Hương!

Anh theo liền sau lưng cô ta, thiếu chút nữa thì giữ lấy vai cô không cho xuống nữa:

qua, rồi đưa mắt nhìn quanh quát đó một vòng. Không thấy gì khả nghi, cô mới nhảy lên xe, rồi cho chạy ngay, không để ý gì đến Lê Phong đang nhìn theo ở trước cổng tòa báo.

Phong đứng thẫn thờ đó cho đến khi chiếc xe khuất hẳn về lối chợ Đồng-xuân.

trong lòng thấy buồn bã một cách êm-đềm. Anh thở dài, và tự cỡi sâu xa của tâm hồn anh, những lời dịu dàng như âm thầm réo rắt:

— Mai-Hương ơi! cái tên của em đẹp biết chừng nào, em ai biết chừng nào? Nhan sắc em cũng dịu dàng biết chừng nào! Em là một người dễ cho người ta yêu qui, để cho người ta nâng niu, một người chỉ để hưởng những hạnh-phúc trong trần nhất đời... Thế mà sao đời em lại lạ lùng đến thế, lòng em lại khó hiểu đến thế, bởi Mai-Hương?

XII. LÊ PHONG NỖI GIÂN

Phong trở lên phòng giấy. Trong phòng, cái hương phấn của người đẹp vẫn chưa phai, cũng như trong tâm tưởng anh, hình ảnh của Mai-Hương vẫn còn đậm thắm.

Anh đứng lại trước gương treo cạnh lối ra và nhìn dáng mình soi trong đó. Đầu trần mượt, áo nguyên nếp, mặt sưng sưng, nét dần dỗi, và hình như trên miệng, trong mắt, không thiếu về tinh tú của một thứ đẹp trai tráng. Phong tự thấy lúc đó mình cũng có duyên.

Nhưng anh khoát tay, thăm bảo mình là đồ hơi rồi mạnh mẽ bước tới bàn giấy:

Rồi hãy si tình Lê Phong ạ. Bây giờ là lúc cần phải khám phá các việc dị kỳ...

Tro g các việc dị kỳ, việc giáp mặt Mai-Hương là điều anh nghĩ đến trước hết.

Mắt Lê Phong lại diu diu, lại mơ mộng. Anh chồm chồm cười trông cái ghế trước bàn giấy, trông cái mộp bàn mà đôi bàn tay ngọc ngà đặt trên khoảng mười lăm phút trước, nhớ cả chỗ người thiếu-nữ đặt cái ví dầm. Tâm trí người thiếu-niên vẫn còn dư âm của lúc gặp gỡ quái lạ và êm ái vừa rồi.

(Xem tiếp trang 12)

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có danh tiếng nhất tại Hanoi. Ai cũng công nhận là không có thuốc nào hay bằng thuốc Lê-huy-Phách. Bất cứ mắc bệnh gì, dù khó khăn nguy hiểm đến đâu, dùng thuốc Lê-huy-Phách đều khỏi cả.

Các thứ thuốc chữa bệnh Phong-tinh của nhà thuốc Lê-huy-Phách là những thứ thuốc độc-tài, xưa nay chưa từng đâu có, uống vào khỏi ngay, khắp Đông-Dương ai cũng biết tiếng.

NHÀ THUỐC LÊ-HUY-PHÁCH

ĐÀ LẠI SỐ 149 — RUE DU COTON — HANOI

SÀI-LÝ — Lạng Sơn: 21, Rue Clamorgan. Hải Phòng: 100, Bonnal. Nam-Định: 28, Rue Champeaux. Thái-Bình: 97, Jules Piquet. Tuy-Hòa: Nguyễn-xuân-Thiều đi Thanh Tâm. Nha-Trang: Nguyễn-dinh-Tuyên tailleur tonkinois. Quinhon: Trần-vân-Thăng Avenue Khải-Định Huế: 29, Paul Bert. Vinh: 59, Phố Ga. Saigon: 109, Rue d'Espagne. Vientiane: Phaa-thị-Lộc Rue Tafforin.

TIÊU SƠN TRÁNG SĨ

Truyện dài của KHAI-HUNG

(Tiếp theo)

MỘT buổi sáng, thầy tướng đương ngồi nhìn theo những người đến lễ đền tấp nập, vì hôm ấy là một ngày rằm, bỗng thầy để ý tới một thiền sư đi qua sân rẽ xuống nhà tổ.

Chờ lúc thiền sư trở ra, thầy hăng đặng rồi mỉm cười cất giọng trong trẻo mời một câu rất có duyên :

— Nam vô a di đà phật ! Bạch sư ông...

— Nam vô a di đà phật ?...

-- Sư ông có xem tướng không?

Nhà sư dừng lại, tỏ mò nhìn thầy tướng, rồi buồn rầu đáp :

— Thầy tính, bản tăng xuất gia tu hành, còn mong ước một điều gì nữa mà cần biết hậu vận tương lai.

Thầy tướng vẫn mỉm cười :

— Sư ông không cần xem biết sự này có lên tới nát-bản không à?

Nhà sư thần nhiên không đáp, toan đi thẳng.

— Bạch sư ông...

— Thầy bảo gì nữa ?

— Tôi coi tướng sư ông như... như thế nào ấy.

Thiền sư quay lại đăm đăm nhìn thầy tướng, vẻ mặt hơi cau có khó chịu :

— Như thế nào ?

— Khó nói quá. Như... như tướng một nhà sư... mà lại như tướng một... một tráng sĩ.

— A di đà phật !

Thầy tướng nói luôn :

— Hai cánh tay cứng cáp kia để mang đại đao ở nơi chiến trường đúng hơn là để cầm dùi gõ mõ thỉnh chuông. Còn hai bàn chân kia mà đặt vào trong bàn đạp thì vững chãi lắm. Nhưng, trừ hai con mắt sắc, vẻ mặt hiền từ ra vẻ mặt một nhà tu hành... Tướng sư ông lạ lắm, giá sư ông để tôi xem kỹ lưỡng hơn thì tôi còn tìm ra nhiều điều mới nữa.

— Nhưng bản tăng làm gì có tiền.

— Được, sư ông muốn trả bao nhiêu, hay không trả đồng nào cũng được. Miễn là sau này sư ông tụng niệm kêu cầu phật-tổ phù-hộ ban phúc cho tôi là tôi đa tạ sư ông lắm rồi.

Nhà sư tươi cười lại gần, tuy đã yên trí rằng anh chàng kia chỉ là một viên thám tử của quan tổng trấn, nên mới vờ hỏi tỏ mò như vậy :

— Nếu thế còn nói gì nữa. Nào thì xem tướng.

Thầy tướng ngắm nghía nhà sư một lát rồi nói :

— Cặp mắt phượng này... đảo đi đề lắm... Lại cái miệng hùm với cái hàm én... Giá đề râu thì cũng chẳng kém gì Trương Phi... Nhưng đẹp trai hơn Trương Phi nhiều.

Nhà sư rất lưu ý đến diện mạo và giọng nói thầy tướng, rồi bỗng phá lên cười :

— Chịu thầy. Nhưng hình như tôi đã gặp thầy ở đâu thi phải.

— Bạch sư ông ở đâu ạ ?

— Ở... ở... vùng...

Thầy tướng nói luôn :

— Hay ở hàng thịt... thịt cày.

— Nam vô a di đà phật !

Mấy người trong đền đi ra bưng miêng khúc khích cười. Đợi bọn họ qua khỏi cổng, Phạm-Thái — vì

— Xin vàng.

Rồi chùng đề quảng cáo cho thầy tướng giả trai, Phạm Thái nói lớn cốt đề các bà kia nghe rõ :

— Về tiền vận bản tăng, thầy nói không sai một li một tí. Làm việc xây ra tôi đã gần quên mà bây giờ nghe thầy nhắc đến tôi vụt nhớ lại.

Mấy người đàn bà thì thảo nói chuyện với nhau coi bộ phục tài thầy tướng lắm. Khi họ đã vào đền, Nhị nương bảo Phạm Thái :

— Hành động ở ngay Bắc thành khó thành công được.

— Vàng. Ngu đệ cũng nghĩ thế. Người chôn cỏ đó này họ đã quen sống gần vua gần chúa, gần các quan to chức lớn, nên sinh ra kính cần lễ phép quá, cứ chỉ thì khúm núm, ngôn ngữ thì giữ gìn, hành vi thì nhút nhát. Nói với

các công việc ta làm cứ liên tiếp nhau mà thất bại mãi. Bây giờ hiền đệ định ra sao ?

Phạm-Thái suy nghĩ :

— Phải, ở Bắc-thành chẳng làm nổi việc gì, tuy trốn tránh có dễ hơn ở các nơi. Bữa nọ, ngu đệ cũng có bàn với Trần đại huynh, thì đại huynh định đề tình thế êm êm đã, rồi phân phát bọn ta mỗi người đi hành động một nơi. Trần đại huynh một mình ở lại Bắc-thành, còn Trịnh-Trực thì đại huynh cho sang Bắc, Lê-Báo sang vùng Đông, ngu đệ về vùng Nam.

— Thế ngu tí ?

— Hiền tỉ, không thấy đại huynh nói đến.

Nhị nương bực tức :

— Có lẽ nào thế được...

Nhưng nàng vụt nghĩ đến tấm tình của hai người một ngày một thêm khăng khít, tuy bề mặt, chỉ vẫn tình huynh đệ.

— Không. Ngu muội phải xin đi Sơn tây mới được. Ba phương : bắc, đông, nam, đều có người, sao phương tây lại không có ai được... Rồi nàng tươi cười hỏi Phạm-Thái :

— Nhưng đảng trưởng cất hiền đệ đi Sơn-nam-hạ hay hiền đệ xin đi đấy ?

Phạm - Thái lo lắng nhìn Nhị-nương :

— Trần đại huynh sai đi đấy chứ... Sao hiền tỉ lại hỏi ngu đệ câu ấy ?

— Chả sao cả. À, gửi lời hiền đệ hỏi thăm cô Quỳnh-Như nhé ?

Phạm-Thái đỏ bừng mặt, toan nói câu, thì mấy người đàn bà vừa vào đều đã đi ra, nên chàng yên lặng đứng nhìn vơ vẩn. Nhị-Nương lễ phép hỏi :

— Bạch sư ông, sư ông có chịu không đã ?...

— Chịu thầy.

Khi thấy bèn gốc muồm lại vừa có hai người, Nhị-Nương cười bảo Phạm-Thái :

— Hiền đệ chịu rồi đấy nhé !

Phạm-Thái cũng cười :

— Biết thế chẳng nói cho hiền tỉ biết nữa xong, tướng thuật với hiền tỉ một câu truyện buồn cười, ai ngờ hiền tỉ để bụng.

— Nhưng giá Quỳnh-Như vào đảng, càng hay chứ sao ?

— Hay thế này. Đề ngu đệ đi Sơn-tây, hiền tỉ xin đi Sơn-nam-hạ.

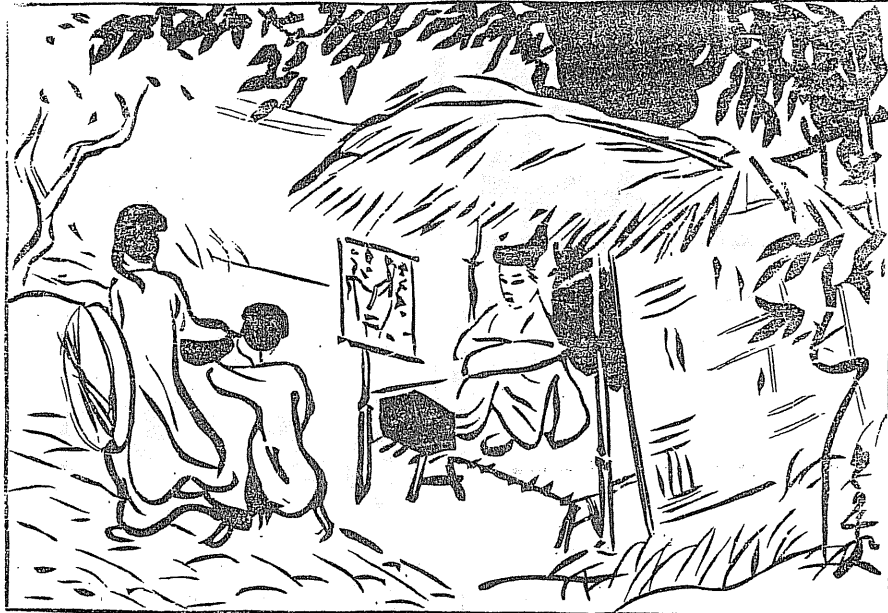
Nhị-Nương vẫn cười :

— Ai lại trái thượng lệnh như thế.

Phạm-Thái tức-tối cúi chào Nhị-Nương, rồi quay đi.

(còn nữa)

Khai Hung

nhà sư tức là Phạm-Thái — ghé gần vào tận tai thầy tướng thì thắm :

— Khá lắm !

— Đã gặp Trần đại huynh chưa ?

— Đã.

— Nói với đại huynh rằng ngu tí vẫn còn sống nhé, không lo gì hết. Công việc vẫn tiến như thường. Còn Phạm hiền đệ ?

— Ngu đệ vẫn tạm ngụ tại chùa Trấn quốc. Sư cụ chùa Trấn quốc thế nào rồi cũng vào đảng ta.

Nhị nương vui vẻ nói :
— Thế thì hay lắm. Chùa ấy địa thế rất có lợi...

Lúc bấy giờ, một bọn đàn bà ở trên phố đến lễ. Nhị nương thoảng trông thấy, liền cất tiếng vờ hỏi :

— Bạch sư ông, sư ông làm phúc bạch với sư cụ cho như thế.

họ một câu hơi táo bạo, họ đã run lên cầm cập, trông trước trông sau tướng như có thám tử đứng nấp đâu đó.....

— Phải, họ coi mạng họ quý hơn danh dự họ nhiều lắm. Đem chỉ lớn ra bàn với họ làm gì vô ích... Họ kém xa nhân dân vùng Đông, vùng Bắc.

Phạm Thái vốn người trấn Kinh Bắc, nghe Nhị nương tán dương người vùng Bắc, thì tự phụ đứng thẳng lên mà đáp lại rằng :

— Người Trấn Kinh Bắc thì còn phải nói.

Nhị-nương cười hỏi lại :

— Còn người trấn Sơn-tây ?

— Thôi, tôi biết người vùng núi Tần, sông Đà giỏi lắm rồi. Những một Nguyễn hiền tử cũng đủ làm lệch một bên gánh giang sơn !

— Ta tặng bốc lẫn nhau vô ích, nhất là

PHI-YÊN
GUỐC TÂN THỜI
nhẹ nhàng và tôn thêm vẻ đẹp
PHÚC - LONG
35 RUE DE GRAINE / HANOI

nước hoa nguyên chất

HIỆU CON VỢI

1 lọ, 3 gr. 0\$20, 1 tá 1\$60,

1 lọ, 6 gr. 0.30, 1 tá 2.50,

1 lọ, 20 gr. 0.70, 1 tá 6.00,

1/2 kilo 8\$30, 1 kilo. 16\$00

PHÚC-LOI

I, PAUL DOUMER, HAIPHONG

Hanoi MM. Tchi-Long 43, Rue des Paniers

Namđinh Thiên-Thành Phố Khách

Vinh Quán-hưng-Long Rue Sarrault

Huế Phúc-Thịnh 7 Rue Gia-Long

Tourane Lê-thừa-An hiện Quảng-hưng-Long

Saigon Phạm-hạ-Huyền 36, Rue Sabourain

SÁCH MỚI

1) Trọn bộ Trần-Nguyễn chiến-kỷ (Chuyện đực thánh Trần đánh Tàu) là bộ « Lịch-sử tiêu-thuyết » Nguyễn Tử-Siêu soạn rất hay. Giấy 224 trang lớn, bìa đẹp, giá 0\$50

2) Trọn bộ Việt-Thanh chiến-sử (Chuyện vua Quang-Trung (Nguyễn-Huê) đánh Tàu, in lần thứ hai, Tủ-Siêu soạn rất hay. Giấy 160 trang lớn, giá 0\$40.

3) Trọn bộ Lịch-sử Đê-Thâm (Được bán khắp nơi) Viết theo cuộc điều-tra rất cẩn-thận. Có 20 hình rất đúng, N. T. Tô và L.T.S. soạn (không như các bản dịch ở sách Tây). Giấy 320 trang, giá 0\$25 (Giấy tốt 0\$45)

4) Trọn bộ Lịch-sử Quân-Bãi-Sậy Chuyện ông Tân-Thuật ở Hưng-Yên mà người ta quen gọi là: « Giặc bãi sậy ». Xem truyện này biết việc Pháp, Nam hồi trước. Giấy 115 trang. Giá \$15 (giấy tốt 0\$35, ở xa gửi mua thêm cước cả 4 cuốn 0\$30 (1 cuốn cước 0\$16). Có gởi Contre remboursement. Thơ và mandat để cho nhà xuất bản.

Nhà in NHẬT-NAM 102 Hàng Gai HANOI

**SERA A VOTRE SERVICE
A LA FOIRE DE HUÉ**

Thuận thành Long
15 RUE DU RIZ — HANOI

CHEMISIER SPÉCIALISTE

Những truyện ăn uống trong lịch sử
(Tiếp theo trang 7)

Ông Brilla Saravin đã sưu tầm được nhiều tài liệu luận về văn đề ăn-uống và xuất bản một cuốn sách đã nổi tiếng, nhan đề là « Loạn về hương vị ». Trong sách có một câu ông bàn thêm: Loài vật nhai lại, người ta ăn, nhưng chỉ có người trí thức là biết ăn. »

Có hẳn như thế không?... Thì chính những tay ăn giỏi toàn là những nhà trí thức, như ông Talleyrand, ông Cambacères chẳng hạn, và những danh nhân thì hào kê trên. Ông Reynière là tác giả những công trình rất rực rỡ về nghề làm bếp đã xuất bản nhiều cuốn « Âm thực thông thư » rất có giá trị; ông Monselet là thi-sĩ chuyên ngâm vịnh về ăn-uống; nam tước Brisse đã sáng lập ra nghề làm báo về âm thực — kể ra còn nhiều — song đó chỉ là những nhà thích ăn ngon hơn là nhiều món.

Người ta nói ở Pháp, dù những người ăn học khõe cũng sành ăn lắm, chứ không phải chỉ cốt ngon cho đầy dạ dày. Đó là một đặc điểm khác người nước khác (?), nhất là người Đức chẳng hạn.

Một câu truyện mà ở tỉnh Alsace chẳng mấy ai là không biết, là một người Anh kia đến tỉnh Cologne (Đức) có mượn một mụ nấu bếp người Đức.

Mụ nấu bếp mặc cả:
— 6 giờ sáng tối đến làm việc, ông cho tôi cà-phê sữa, bánh mì và bơ; 8 giờ rưỡi, bánh, thịt ướp và rượu bia, 10 giờ rưỡi, cà-phê, bánh và mỡ. Một giờ, bữa trưa, tôi dùng súp, thịt, rau, rượu bia và cà-phê. 4 giờ một miếng phở-mát, cà-phê và bánh. 6 giờ, một miếng bánh với bơ và một mẩu xúc xích 8 giờ, bữa tối, thì tùy ý, ông cho tôi ăn gì cũng được. Như thế, ông cho tôi 4 quan rưỡi một ngày.

— Được làm (người Anh đáp). Thế còn tôi mời chị ăn cả ngày thì chị lấy bao nhiêu tiền công?

Câu truyện đó hẳn các bạn cho là « truyện vịt », nhưng chính là truyện thực đó.
(Còn nữa,— kỳ sau đăng hết)

VIỆC TUẦN LỄ

Hội chợ Hanoi
Hanoi — Năm nay ở Hanoi có hội chợ, mở từ 28 Novembre đến 13 Décembre.

Việc đặt máy nước trong thành phố Hanoi
Hanoi — Hội đồng thành phố kỳ vừa qua đã dự định bắt các nhà trong thành phố, nếu chưa đặt máy nước, đều sẽ phải đặt máy nước trong nhà.

Hội chợ Huế mở thêm 2 ngày
Huế — Ban tổ chức hội chợ Huế đã ấn định mở thêm hai ngày nữa, tức là đến 10 Mars mới hết.

Đồng dương sắp được cử đại biểu tại Thượng-nghị-viện
Ban thuộc địa của Thượng-nghị-viện họp hôm 21/2 vừa qua, đã chuẩn y một bản đề-nghị cho các thuộc-địa Đông-đương, Tây phi châu và Guyanne được phép cử mỗi xứ một đại biểu tại Thượng-nghị-viện.

Cuộc chính biến lớn ở Nhật
Hôm 25 Février ở Nhật có cuộc đảo chính lớn, do phái Quân phiệt chủ chương. Đội quân thứ ba do Đại-ủy Monaka chỉ huy được lệnh sang Mãn-châu, vừa lính đạn được song thì khởi loạn, đánh vào bộ Chiến tranh, bộ Nội vụ, ty Cảnh sát, bộ Tham-mưu và bộ Ngoại giao. Số người chết chừng 80 trong số có 3 tay trọng yếu trong chính giới là ông Takahashi, trưởng thư bộ Tài-chính, ông Saito, trưởng viện

THẬP LẬP KIM ĐAN

TRỊ ĐAU DẠ DÀY — PHÒNG TÍCH
Ăn không tiêu, Đau dạ dày, Đau hơi, Hay ợ ợ chua, Sỏi bụng, Đau bụng, Đau ung, Túc ngực... — nhẹ 2, 3 ve, nặng 4, 5 ve **LÀ KHỎI HẸN**, — mỗi ve to 0\$35

BẢO HÒA DƯỢC PHÒNG

32 RUE DU PONT EN BOIS
(phố cầu gỗ) HANOI

Đại-lý : Haiphong MAI-LĨNH 60, 62 Paul Doumer — Vinh SINH-HUY 59 Maréchal Foch — Huế KIM-SANH Dược-Cục, My-loi, Cau Hai, gare (Huế) Hadong MINH-HUNG 64 R. Ng. hữu Độ

Kim Quy
TEINTURERIE
SENS UNIQUE
31 Rue des Chapeaux HANOI

bao giờ cũng được quý bà quý cô ưa chuộng

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT KIỆM mở ngày 28 FÉVRIER 1936
Chủ tọa: Ông Bruno, Dự kiến: Các ông Cao-Phung và Nguyễn-vân-Du.

Cách thức số 2 — Bộ số 412		
17668	Ông Trần Văn Tuất số Kiểm-Lâm Phu-Qui Vinh.	500 \$ 00
11463	— Vương đắc Thế 27 Rue Jules Ferry Hanoi.	1000 \$ 00
11811	— Nguyễn Văn Giáp số Liêm Phóng Châu Đốc.	500 \$ 00
62 4	— Huỳnh Văn Hinh Station Séricicole Tân Châu.	250 \$ 00
7400	Bà Thái thi Dịch 57 Phố Hàng Giấy Hanoi	250 \$ 00
Cách thức số 3 — Bộ số 1637		
865	Ông Phan Năng Giáo sư Trường Quốc Học ở Huế.	500 \$ 00
Cách thức số 3 — Xổ số trả tiền lợi: 321\$50		
2152	Cô Jeanne Segur 243 đường Legrand de la Rivage Saigon	321 \$ 50
Số 1 thì trả lợi được 2 năm rồi, người chủ phiếu số 3 được hưởng số tiền lợi của Hội chia cho.		
Tiền lợi trả trong những cuộc xổ số năm 1934		
Tiền lợi chia cho những chủ phiếu số 3 năm 1934		
Tổng cộng số tiền lợi chia cho hạn: phiếu số 3 là		
		5.515 \$ 23
		2.303 \$ 22
		7.908 \$ 55
Cách thức số 5 — hoàn vốn gấp bội		
2 A	Phiếu số bất họ	
2 P	Phiếu số bất họ	
Cách thức số 5 — hoàn nguyên vốn — Bộ số: 1566		
48979A	Ông Văn Minh Tiên Cán-Su số Phố Xa Diên-Tu Quinhon	500 \$ 00
11070A	Bà Nguyễn thị Khánh ở Mỹ an Hưng Paise.	200 \$ 00
15510A	Cô Phan thị Nguyễn ở nhà ông Huy P.T.T Đônghoi	200 \$ 00
25530A	Bà Lê thị Truyen 75 đường Tăng Đốc Phương Chợ lớn	2 0 \$ 00
Niên kỷ biến số: 127 3A. 25407A. 17 41A. và 2883 A, đóng tiền trả số 1 tháng, nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây.		
Cách thức số 5 — Xổ số miễn gộp — Bộ số 1294		
25471A	Ông Nguyễn-Quốc-Tri-Huyền An-Lào Kiến-An GIÁ BÁN LẠI	258 \$ 00
5662B	Cô Paulineux ở Nhân Hòa Đường Thanh Hóa	50 \$ 00
3714A	Ông Chu Fuy Nung làng Phú Lưu Phủ Từ Sơn	108.40
25385A	— Nguyễn triều Kha Déléga-tion Finance Saigon	103.50
25525A	Bà Lê thị Mạnh 84 đường Menceaux.Tan Dinh	102.40
28 13A	Ông Cao thiên Toán ở Rach Gia	1 2.00
11535A	— Nguyễn Văn Can Horloger ở Tung Sơn Sontây	106 80
	Phiếu số 18466 đóng tiền trả quá một tháng nên không được hưởng phần lợi trên đây.	

VON PHIẾU

Các người chủ phiếu số 5 được chia lợi của hội kể từ ngày mua phiếu. Trong các hội lập bên ở Viễn-Đông chỉ có một hội Vạn Quốc Tiết KIỆM chia lợi cho người mua phiếu kể từ năm thứ nhất. Tiền lợi chia cho những người chủ phiếu số 5 trong năm 1934, mở ngày 29 Juillet 1935 là:

Phiếu số 86 ông Paul Coulom ở Saigon được 1.000\$ - p. số 24733A ông Ng. v. Sao ở Tanchau được 200\$

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Mars 1936 định là 5.000\$ và mở vào ngày thứ kỷ 28 Mars 1936

ICH - HUU
SỐ 2 ĐÃ CÓ BÁN

1 — Đề Nam-phương lên trên nhà quê quá!
2 — Cụ Thượng không... thiên,
3 — Lấy danh-nghĩa.
4 — Vết xe Phu-tử
5 — Cùng bạn đọc
6 — Văn thơ Tấn-Đà
7 — Ông binh... Tào
8 — Chờ nó-lẽ cổ-nhân
9 — Tên Lại toà Ngự-sử
10 — Muốn biết
11 — Từ Đoàn Tuyệt đến Cô Giáo Minh...
12 — Thần công-lý...
13 — Từ Hoàn-lân đến Đông-kinh
14 — Qua trời
15 — Lời bác...
16 — Hồi bệnh
17 — Hồi luật
18 — Học chữ nhỏ
19 — Phuron, thuộc kinh-nghiem
20 — Quai-hiệp
21 — Tranh liêu-thuyết Huỳnh-dê-hiệp

Ba-phải
Ba-phải
Lao-nhân
Vũ-la...
Ích-Huu
Tân-Đà
Linh-phương
Âm-băng
Đ. xuân-Hội
Trúc-hồ
Ng. công-Hoan
Đa-việt
Tinh-vé
Thanh-từ...
Bác-sĩ cường
Cử-nhân T. -Trúc
Ngh. x. n.
Huỳnh-dê-hiệp

Tư nghị và tướng Watanabe giám-đốc ty Binh-dị. Ông Kawishima, thượng thư bộ Chiến-ranh và rất nhiều quan quân bị thương.

Dự vào cuộc đảo chính này có tới 100.000 lính.

Hôm 26 2, ở To kio đã thiết quân luật.

Theo dự-luận, bọn phiến loạn gây ra cuộc đảo chính này mục đích là để phá bỏ chế độ chính trị hiện thời không để cho bọn chính-trị-gia cầm quyền-chính, hạn chế thế lực của công-nghệ và để bọn nông gia thế chân lập một chính thể quân bị để bành trướng thế lực của Nhật sang Trung-hoa và Mông-cổ.

Hôm 27 2, bọn phiến loạn đã qui phục cả và đã trở về trại. Nhiều đội quân ở các tỉnh đã đưa về Tokio để giúp sức quân chính phủ. Tình hình đã tạm yên.

Tokio 2)-3 — Thủ tướng Okada bị chết hụt đã đệ đơn xin từ chức nhưng Nhật Hoàng không nghe. Ngài đã cử ông lập Nội các và nghe như ông đã lập xong Nội các mới.

Nội các mới có mấy tay trẻ tuổi thế chân các ông thượng thư bị giết.

Bọn phiến loạn đã đầu hàng là vì có máy bay ném truyền đơn nói cho họ biết là nếu không vâng lệnh Hoàng đế thì sẽ bị coi như là bọn phản quốc.

Các võ quan nổi loạn : 15 đại úy, 5 trung úy và 7 thiếu úy đã bị cách chức. Phần nhiều các người khởi xướng ra vụ biến loạn này đã tự sát theo mệnh lệnh của các nhà đương chức.

Ở Tokio đã yên hẳn, song vẫn còn thiết quân luật và các tin tức vẫn bị kiểm duyệt.

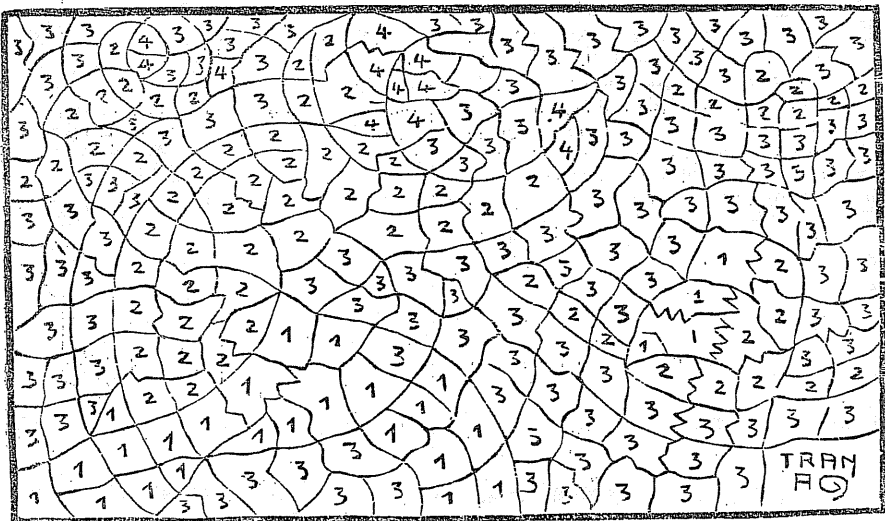
Đại biểu của bộ ngoại giao Nhật tuyên bố rằng những việc xảy ra vừa rồi không làm cho Nhật thay đổi chính sách ngoại giao.

Tin làng báo

Chúng tôi được tin từ tuần-báo Pháp văn « La Reconnaissance Indochinoise » do ông Jehan Cendrieux, nguyên chủ nhiệm kiêm chủ bút tờ « Impartial » chủ trương, sẽ ra số đầu vào ngày chủ nhật 8 Mars. Báo quân tạm thời ở 60 Bd Bonard Saigon.

Tờ « Avenir » đã ra số 1.

Xin có lời mừng hai bạn đồng nghiệp, mới.

Họ đang ra công ra sức đuổi ... đuổi gì ? Muốn biết xin lấy bút chì xanh đỏ bôi vào các ô : 1 đỏ, 2 đen, 3 xanh 4 để trắng.

BI PHẠT 1000\$

Bản hiệu đã từng nghiên cứu hơn 20 năm, mới chế ra được thứ rượu « CẤP KẸ HỒ CỐT » trước chỉ để cho người trong hiệu và bà con quen thuộc dùng, bắt kỳ nam, phụ, lão, ấu đã dùng qua cũng công nhận rằng thứ rượu này rất là kinh nghiệm.

Nhà Đồn đã khám nghiệm thứ rượu này đúng vệ sinh, đã cho phép bản hiệu ngày 11 Mars 1935 chế tạo để bán ra ngoài. Bản hiệu lại mới bị nhà Đồn phạt 1000\$00 vì khám thấy số rượu thừa trước còn lại.

Bản hiệu chuyên chế thứ rượu « CẤP KẸ HỒ CỐT » này bằng cao hồ cốt, cấp kẹ, xương bìm bịp, sâm, nhung, kỳ quế, thượng hảo hạng, để trị các bệnh như : đàn ông, phong, tê, thủ, thấp, đau tức đau xuyên ra sau lưng, sau vai, đau bụng kinh niên, đau xương, liệt dương, phạt thận, tinh khí bất cố, đàn bà, con gái : hoặc kinh nguyệt bất điều, khí hư, huyết hư, sinh ra xanh sao gây yếu, gần đến ngày kinh hay đau bụng, chóng mặt dùng thứ rượu này thì được béo tốt, khỏe mạnh, đàn ông thì tráng dương cường khí, đàn bà thì kinh điều, huyết tốt, thai sinh giỏi, đàn bà mới để uống một chai, thì đổi máu xấu sinh máu tốt, trông thấy đỏ da ngay, thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua mới biết, bản hiệu không dám nói sai.

Giá bán mỗi chai lớn 01 80 là 1\$80

— mỗi chai nhỏ 01 40 là 1 00

— mỗi chai nhỏ 01 20 là 0\$50

Cách dùng : sáng một chén, tối một chén, kiêng nước độ 2 giờ sẽ uống và kiêng củ cải, rau cải

QUẢNG ĐÔNG TỈNH BẢO DA HOAN KÍNH CÁO

CHỮA MẮT

Y-SỸ

LE TOAN

CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT

chữa đau mắt hột, mỡ, cắt, cho đơn mua kính

PHÒNG KHÁM BỆNH:

48 RUE RICHAUD HANOI, TÉL. 586

VIỆC PHÁP LUẬT

Nhà cố-vấn pháp-luật chuyên môn phổ hàng Gia. Luật khoa cử nhân, nay ở : Số 83 phố Quan Thánh — Hanoi (AVENUE GRAND BOUDDHA)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp đồng, văn tự, chia của, vân vân...

Giờ tiếp khách :

Buổi chiều từ 5 giờ đến 7 giờ

Buổi tối từ 8 giờ đến 9 giờ

FUMERIEZ
OU NE FUMEZ PAS
Le paquet vert 0\$06

ĐỘC GIẢ HÃY CŌI CHƯNG

NHỮNG THỨ THUỐC NHĂM TRI BỊNH PHONG-TINH NÓI TRÊN TRỜI DƯỚI ĐẤT MÀ KHÔNG CÔNG HIỆU GÌ HẾT.

Vậy ai đã lơ dũng rồi mà chưa chắc là rút tuyệt noc Nghĩa là trước kia đã có đau bịnh phong tinh, như : Lậu, Tiêm-la, Cốt-khí, Hột-xoài, Giang-mai... v. v. dũng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là rút tuyệt noc, trong mình còn như cũ, tiểu tiện bôn uất, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bịnh rất ghê gớm, mau dùng thuốc

Suu-độc bá-ũng hoàn

hiệu ỜNG TIÊN trong ít ngày sẽ thấy trong mình được nhẹ nhàng nước tiểu có giầy có nhọt, hoặc dục như nước gạo... đó là noc độc hũy còn ẩn trong mình bị thuốc tống lũi ra, phải rằng dũng cho thường sẽ hết rút.

Bịnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bịnh phong-tinh của đàn ông sang qua, nay đau mai mành huyết trắng ra dũm dĩa, lộn mũ lộn máu, hồi tanh khó chịu, lảm tưởng là đau Tử-cung là Bạch-đái, dũng thuốc hết tiền mà bịnh vẫn còn mang đến nỗi phải thiết mạng, vậy phải dũng thuốc

Suu-độc bá-ũng hoàn

hiệu ỜNG TIÊN mới hết dục.

Bịnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót được mình mảy ghê chốc, u nhọt lở lói cùng mình mau dùng thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ỦNG HOÀN hiệu ỜNG TIÊN hết sức công hiệu. Chúng tôi dám nói quả quyết và lảm cam đoan ngoài thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ỦNG HOÀN hiệu ỜNG TIÊN ra chưa chắc có thứ thuốc nào trị được tận gốc, tuyệt noc các chứng bịnh phong-tinh.

ĐẠI CỤC ỜNG TIÊN DƯ'OC PHÒNG

68 RUE DU PAPIER — TÉL. 188, HANOI

SUCCURSALES :

HANOI a) 38 Phố Huế — b) 57 Hàng Lọng — HAIPHONG 77 P. Doumer — BẮC-NINH Rue Tiên An — HÀ-ĐÔNG 19 Hà Văn — BẮC-GIANG Avenue de la Gare DÁP-CẦU Route principale — NA MDINH 77 Maréchal Foch — YÊN-BÁY Avenue de la Gare

CÁCH HƯ'NG-DẪN TU'ONG-LAI M'OI! CÁC BÀ, CÁC CÔ HÃY NÊN DÙNG THỨ

Dã minh sinh ngày nào mặc dầu, những sự đặc-thắng mà mình chiếm-đoạt được năm nay, và sau này, không phải là do nói số mệnh, mà chính là nhờ ở mình vậy. Thử kem này rất trắng, rất bõ, và không hại da.

Các bà, các cô, ngày nay ai cũng có thể làm cho da-dẽ trẻ-trung lại được, dù da-dẽ đã bị rần-reo, phai-lạt. Do một phương-pháp khoa-học tinh-vi của Bác-sĩ Stejskal ở trường Đại-học ở Vienne. người ta đã tìm thấy ở những súc-vật nhỏ một chất có thể bôi-bỏ lại da-dẽ gọi là Biocel.

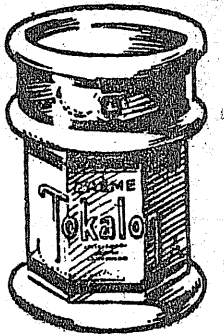
Hiện nay chất đó chuyên dùng làm Kem Tokalon màu hồng.

TỐI TRƯỚC KHI ĐI NGỦ bôi thử kem này, thì da-dẽ sẽ trở nên tươi-tắn, mịn-màng; sáng-dậy dùng thử kem màu trắng không mờ. Thứ kem này làm mất những lỗ chân-lông mở

rộng, chàm-hương và nét phai-lạt của da-dẽ. Thử kem này rất trắng, rất bõ, và không hại da.

Các bà, các cô hãy nên dùng thử cách chải lão hoàn đồngg giản-dị này, rồi ra vì sự thay đổi màu nhiệm của sắc mặt, tương lai của các bà các cô sẽ đầy giầy những hạnh-phúc và sự đặc - thắng trong tình trường.

Xin bảo-đảm sự kết quả tối-mỹ, nếu không sẽ hoàn tiền.

KEM PHẦN TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ — ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ MARON, ROCHAT ET Cie — 45, Bd GAMBETTA A HANOI

Những gian hàng

IDEO

là những gian hàng

== to đẹp nhất ==

GIẢ BẠN PHẢI CHĂNG
HÀNG TOÀN THỰC TỐT

VIÊN-ĐÔNG AN-ĐU'ONG

Cửa hàng bán sách vở và giấy bút

28, Rue Paul-Bert, Hanoi — 60, Bd Paul-Bert, Haiphong

Imprimerie Tân-Dân, Hanoi

VIÊN-ĐÔNG TỔN-TÍCH HỘI

Của Hội tư - bản SEQUANAISE thành Ba-lé lập nên Công-ty vô danh hũn vốn 4.000.000 phát-lãng, một phần tư đã góp rồi Công-ty hành - động theo chỉ - dụ ngày 12 tháng tư năm 1916 Đăng-bạ Hanoi số 419 M'ón tiền lưu - trữ (Tinh 440.586\$57 để Hội hoàn vốn lại đến ngày 31 Décembre 1934 cho người đã góp). GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐE DÀNH TIỀN Tổng-cục ở HANOI 32, Phố Paul-Bert. — Giấy nói số 892 Sở Quản-lý ở SAIGON 68, đường Charner. — Giấy nói số 1099

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Janvier 1936

Mở ngày thứ năm 30 JANVIER 1936 hồi chín giờ sáng tại sở Quản-lý ở số 68 đường Charner tại Saigon, do ông MARTIN AI chủ-nhiệm báo Công-luận chủ- tọa, ông HÀ-VAN-LUONG và ông HUYNH-VAN- CIAC dự tọa.

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
Lần mở trước: Hoàn vốn hội-phần		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 5017 - 6069		
36.069	M. VAN RYSWYCK. Công-ty cất rượu Đông-pháp, 56, đường Hàng Cỏ, Hanoi.	5.000\$00
Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 109 - 168 - 1851 - 990 - 40 - 1062 - 1025 - 724 - 2745 - 893 - 1056 - 2559 - 1221 - 1455 - 106.		
169	M. TRAN-VAN-HANH. Ấn-quán ở số 37 phố Sabourain, Saigon.	1.000\$00
9.990	M. VO NGOC HAP, Buôn bán ở Qui-Nhon	200 00
12.040	M. A. F. Meallares, ở số Bưu-điện, phố Miche Saigon	500 00
19.025	M. PHU-NGUON c/o M. ICH-THANH, hàng Bạc ở Vinh Thanh-Van	500 00
26.745	M. HOANG-VAN-BOC, Tỳ-trưởng làng Hà-Niem, gần Thanh-Hoa	200 00
31.056	M. PPAM-DO-UBONG, Ty rượu « Văn-diên » ở 251, phố Protectorat, Nam-Đinh	200 00
40.455	M. PHAM-XUAN-ĐONG, Thư ký, 20 phố Mission, Hanoi.	200 00
42.166	M. VU-DUY-KY, buôn bán ở phố Ai-Mộ, Gia-Lâm gần Hanoi.	200 00
Lần mở thứ ba: khởi phát góp tiền tháng		
Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu miễn trừ, trị giá kể ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kể ở cột thứ hai.		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 1.236 - 453 - 956 - 2.402 - 2.315 - 1.938 - 2.254 - 1.931 - 2.146 - 2.611 - 492 - 1.747 - 1.162 - 2.920 - 713		
6.956	M. G. TARDIVEI, Nghe giây điện-thoại ở đường Gia-long Hanoi	Cột thứ nhất 500\$00 Cột thứ hai 27\$50
26.146	M. HUYNH-TAN-SUM, Chỉnh-tổng ở An-than-Thương Saigo.	200 00 106 00
37.162	M. DAO-THI-NGOC, buôn bán ở Lang-Son	200 00 102 40
41.920	M. LE-UU-AN, con ông Lê-van-Ty, giáo học ở Tuyên-Hoa gần Đông-Hoi	200 00 100 50
42.713	Phiếu này chưa phát hành.	
Những kỳ xổ số sau định vào ngày 28 Février 1936 hồi 9 giờ sáng tại sở Tổng-cục ở số 32, phố Tràng-Tiền tại Hanoi		
Hội can thiệp người đại lý có đảm bảo chắc chắn		

Le Gérant : Nguyễn-tường-Tam